

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA UPRAVO**

Diplomsko delo

**PRIMER DOBRE PRAKSE OBRAČUNA PLAČ Z UPORABO
MODULA PIF**

Kristina Čujec

Ljubljana, september 2016

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA UPRAVO**

DIPLOMSKO DELO

**PRIMER DOBRE PRAKSE OBRAČUNA PLAČ Z UPORABO
MODULA PIF**

Kandidatka: Kristina Čujec
Vpisna številka: 04041534
Študijski program: Univerzitetni študijski program Upravljanje javnega sektorja
1. stopnja
Mentor: doc. dr. Bojan Peček

Ljubljana, september 2016

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisana Kristina Čujec, študentka Univerzitetnega študijskega programa Upravljanje javnega sektorja 1. stopnja, z vpisno številko 04041534, sem avtorica diplomskega dela z naslovom: PRIMER DOBRE PRAKSE OBRAČUNA PLAČ Z UPORABO MODULA PIF.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je priloženo delo izključno rezultat mojega lastnega raziskovalnega dela;
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oz. avtoric, ki jih uporabljam v predloženem delu, navedena oz. citirana v skladu s fakultetnimi navodili;
- sem poskrbela, da so vsa dela in mnenja drugih avtorjev oz. avtoric navedena v seznamu virov, ki je sestavni element predloženega dela in je zapisan v skladu s fakultetnimi navodili;
- sem pridobila vsa dovoljenja za uporabo avtorskih del, ki so v celoti prenesena v predloženo delo, in sem to tudi jasno zapisala v predloženem delu;
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del, bodisi v obliki citata bodisi v obliki skoraj dobeseidnega parafraziranja bodisi v grafični obliki, s katerimi so tuje misli oz. ideje predstavljene kot moje lastne – kaznivo po zakonu (Zakon o avtorski in sorodnih pravicah, Uradni list RS, št. 21/95), kršitev pa se sankcionira tudi z ukrepi po pravilih Univerze v Ljubljani in Fakultete za upravo;
- se zavedam posledic, ki jih dokazano plagiatorstvo lahko predstavlja za predloženo delo in za moj status na Fakulteti za upravo;
- je elektronska oblika identična s tiskano obliko diplomskega dela ter soglašam z objavo dela v zbirki »Dela FU«.

Diplomsko delo je lektorirala: Nina Ahec, mag. prof. slovenskega jezika in knjiž.

Ljubljana, 19. 09. 2016

Podpis avtorice:

POVZETEK

Diplomsko delo obravnava proces dobre prakse obračuna plač v podjetju Špica International, d. o. o. Namen diplomske naloge je v teoriji in praksi preučiti lažjo, hitrejšo in natančnejšo obdelavo podatkov pri obračunu plač z uvedbo modula Payroll Integration Framework (PIF), v povezavi z informacijskim sistemom Time & Space; podati ugotovitve, zakaj je bila uvedba uspešna, izpostaviti prednosti po uvedbi modula in predstaviti te prednosti, kot vzgled za ostala podjetja, ki potrebujejo rešitev na področju obdelave podatkov pri obračunu plač.

Cilj diplomskega dela je teoretično predstaviti pojem plače, ter s pomočjo vseh podatkov in dokumentov dokazati, da je podjetje po uvedbi Špicine rešitve lažje obvladovalo evidenco delovnega časa in njegovo mesečno izplačilo zaposlenim.

Diplomsko delo temelji na prenovi procesa obračuna plač. V teoretičnem delu so predstavljeni osnovni pojmi, ki so pomembni pri prenovi procesa in njihove lastnosti. Po predstavitvi osnovnih pojmov v teoretičnem delu sledi praktični del, kjer je najprej predstavljeno podjetje, v katerem se izvaja obravnavani proces obračuna plač. Praktični del se osredotoči na potek procesa, njegove sestavne dele (aktivnosti) ter simulacijske čase. S pomočjo vseh pridobljenih podatkov je najprej opisan proces obračuna plač pred uporabo modula PIF ter njegove ugotovljene slabosti. Predstavitvi predhodnega sistema obračuna plač sledi »nov«, izboljšani proces, pri katerem uporabljamo povezovalni modul. S pomočjo obeh simulacij procesov se izoblikuje analitično poročilo, iz katerega so razvidne izboljšave po uvedbi modula PIF. Simulacija procesov je predstavljena s pomočjo programa Micrografx iGrafx Process.

Ključne besede: proces obračuna plač, povezovalni modul PIF, Micrografx iGrafx Process, simulacija procesov, plača, prenova poslovnega procesa.

SUMMARY

THE CASE STUDY OF A GOOD PAYROLL PRACTICE WITH PIF MODULE

The thesis discusses the process of the good payroll practice in the Špica International Company Ltd. The purpose of the thesis is: firstly, to analyse an easier, faster and more accurate data analysis of payroll practice (in theory as well as in practice), by means of the Payroll Integration Framework module (PIF) in connection to the information system Time & Space; secondly, to provide conclusions as to why the introduction was successful; and finally, to stress the advantages after the use of the module and introduce these advantages as an example for other companies that require a solution on the subject of the payroll practice data analysis.

The aim of the thesis is to present the concept of a salary in theory and to prove, by using all the data and documents, that after the application of Špica's solution, the company managed to record the working hours and monthly salaries more easily.

The thesis is therefore based on reforming the process of payroll practice. In the theoretical part, the thesis presents basic concepts that are relevant for reforming the process, as well as the properties of these concepts. After the presentation of basic concepts in the theoretical part, the practical part follows. This part first presents the company where the process of payroll practice is performed. Next, the practical part focuses on the process itself, its component parts (activities) and simulation times. Using all the obtained data, the process of payroll practice before the application of the PIF module is described, as well as its identified disadvantages. After presenting the "old" system of payroll practice, the thesis introduces the "new", improved process, which uses the integration model. The result of comparing the two simulations of processes is an analytical report, which clearly shows the improvements after applying the PIF module. The simulation of processes is presented by means of the Micrografx iGrafX Process programme.

Key words: the process of payroll practice, integration PIF module, Micrografx iGrafX Process, simulation of processes, salary, reform of the business process

KAZALO

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA	iii
POVZETEK.....	v
SUMMARY	vi
KAZALO.....	vii
KAZALO PONAŽORITEV	ix
KAZALO GRAFIKONOV	ix
KAZALO SLIK	ix
KAZALO TABEL.....	ix
SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC	x
SEZNAM TUJIH IZRAZOV	xi
1 UVOD.....	1
2 DELOVNI ČAS.....	3
2.1 OPREDELITEV DELOVNEGA ČASA.....	3
2.2 EVIDENCA DELOVNEGA ČASA	4
3 PLAČA.....	5
3.1 OPREDELITEV PLAČE.....	5
3.2 SESTAVA PLAČE.....	5
3.3 VRSTE PLAČ	6
3.4 OBRAČUN PLAČ	7
4 INFORMACIJSKI SISTEMI	9
4.1 KADROVSKI INFORMACIJSKI SISTEMI	9
4.2 PROGRAMI ZA OBRAČUN PLAČ.....	10
5 MODUL PIF.....	12
5.1 ARHITEKTURA PIF-A	12
5.2 RAZLOGI ZA UVEDBO MODULA PIF	18
5.3 NAČIN VPELJAVE MODULA PIF V PODJETJE	20
6 PROJEKT UVEDBE MODULA PIF V PODJETJE ŠPICA INTERNATIONAL, D. O. O.	22
6.1 PREDSTAVITEV PODJETJA	22
6.1.1 ZGODOVINA IN DEJAVNOST.....	22
6.1.2 ORGANIZIRANOST DRUŽBE.....	23
6.1.3 VIZIJA, POSLANSTVO IN VREDNOTENJE.....	24
6.2 EVIDENCA DELOVNEGA ČASA V PODJETJU ŠPICA INTERNATIONAL, D. O. O.	25
6.3 INFORMACIJSKI SISTEM ZA OBRAČUN PLAČ V PODJETJU ŠPICA INTERNATIONAL, D. O. O.	26
7 PROCES OBRAČUNA PLAČ PRED UVEDBO MODULA PIF.....	27
7.1 OPIS OBRAČUNA PLAČ	27
7.2 OPIS AKTIVNOSTI.....	28
7.3 DIAGRAM PROCESA.....	29
8 PROCES OBRAČUNA PLAČ PO UVEDBI MODULA PIF	31
8.1 OPIS OBRAČUNA PLAČ	31
8.2 OPIS AKTIVNOSTI.....	31

8.3	DIAGRAM PRENOVLJENEGA PROCESA.....	33
9	REZULTATI.....	34
9.1	OPIS REZULTATOV SIMULACIJE PRED UVEDBO MODULA PIF	34
9.2	OPIS REZULTATOV SIMULACIJE PO UVEDBI MODULA PIF	35
9.3	PRIMERJAVA REZULTATOV	35
10	ZAKLJUČEK.....	38
	LITERATURA IN VIRI	39

KAZALO PONAŽORITEV

KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1: Primerjava glavnih kazalnikov obeh simulacij 37

KAZALO SLIK

Slika 1: Glavni pogled modula PIF 13

Slika 2: Skriptni zapis izvozne datoteke v programu VITEZ 17

Slika 3: Izvozna datoteka (program – VITEZ) 18

Slika 4: Navodila za pripravo izvozne datoteke (program SAOP) 19

Slika 5: Izvozna datoteka 19

Slika 6: Delitev podjetja po divizijah, njihovih rešitvah in pododdelkih 23

Slika 7: Delitev podjetja po divizijah in njihovih glavnih rešitvah 24

Slika 8: Razširjeni diagram poteka procesa pred uvedbo modula PIF 30

Slika 9: Razširjeni diagram poteka procesa po uvedbi modula PIF 33

KAZALO TABEL

Tabela 1: Trajanje aktivnosti pred uvedbo modula PIF 29

Tabela 2: Trajanje aktivnosti po uvedbi modula PIF 32

Tabela 3: Rezultati simulacije procesa izračuna plač pred uvedbo modula PIF 34

Tabela 4: Rezultati simulacije procesa obračuna plač po uvedbi modula PIF 35

Tabela 5: Glavni kazalniki obeh simulacij 36

SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC

PIF	Payroll Integration Framework
SCM	Upravljanje vrednostne verige
WFM	Upravljanje z delovno silo
TSM	Time&Space Manager
DAP	Device Administration Portal
IT	Informacijska tehnologija

SEZNAM TUJIH IZRAZOV

PIF Payroll Integration Framework

SCM Supply Chain Management

WFM Work Force Management

TSM Time&Space Manager

DAP Device Administration Portal

1 UVOD

Vir sredstev za preživljanje, ki ga navadno na podlagi dela izplača delodajalec zaposlenemu, imenujemo plača. Plačo lahko poimenujemo tudi kot nagrada za vložen trud na delovnem mestu. Osebni dohodek delavca je torej iz motivacijskega in socialnega vidika izrednega pomena, na žalost pa se tega delodajalci premalo zavedajo. Skozi plačo lahko zunanji opazovalec oceni uspešnost podjetja. Prihodek, ki ga zaposleni dobi na svoj račun, še zdaleč ni edini strošek podjetja. Torej se uspešnost poslovanja podjetja kaže tudi skozi strošek plač. Podjetje lahko na podlagi izplačevanja nizkih plač uspešno posluje le za kratek čas. Nezadovoljna delovna sila bo zaposlitvene možnosti iskala v podjetjih z višjimi dohodki zaposlenih, ali pa bo delovna vnema izredno nizka. Za delavca in celotno podjetje je pomembno, da je izvedba plač korektna in brez napak. Pomemben element, ki pripomore k obračunu plače, je evidenca delovnega časa delavca. Pedantno vodenje prihodov in odhodov delavca v službo omogoča delodajalcu enostavnejši ter hitrejši mesečni obračun plač. Prav zaradi enostavnejšega in natančnejšega obračuna plač se vedno več podjetji odloča za implementacijo programskih in spletnih orodij, ki jim to omogočajo. Cilj uvedbe novih sistemov v podjetje je v zmanjšanju stroškov, prihranku časa ter natančnejši in enostavnejši zakonsko podprti evidenci.

Proces obračuna plač, ki je v diplomskem delu predstavljen kot prvi, je kljub olajšanemu delu kadrovske službe, zaradi uporabe informacijskega sistema za beleženje prisotnosti, še vedno zastarel, dolgotrajen in nenatančen. Kadrovska služba zaradi pregledovanja delovnega časa zaposlenega ter vpisovanja potrebnih podatkov v sistem porabi preveč časa in s tem po nepotrebnem podaljšuje proces obračuna plač. V starem procesu je več možnosti za napake kot v prenovljenem procesu obračuna plač.

Cilj diplomskega dela je predstaviti prenovljen proces obračuna plač ter z njim dokazati, da je s pomočjo informacijske tehnologije še tako zakomplicirano in stresno obračunsko obdobje v mesecu moč opraviti le z nekaj kliki.

Zastavljeni cilj predstavljam z naslednjo hipotezo: Modul PIF omogoča hitrejšo, enostavnejšo in natančnejšo (učinkovitejšo) obdelavo podatkov pri obračunu plač zaposlenih.

Hipotezo smo želeli dokazati s pomočjo programskega orodja iGrafix Process. Proces, ki sta se izvajala pred in po vpeljavi modula PIF, smo simulirali s pomočjo programskega orodja iGrafix ter na podlagi rezultatov simulacij potrdili ali zavrnilo postavljeno hipotezo. Pri izdelavi simulacij procesov smo uporabili tehniko razširjenega diagrama poteka.

Diplomsko nalogo smo izdelali s pomočjo zbrane literature. Pri izdelavi teoretičnega dela smo si pomagali s primarnimi in sekundarnimi viri oz. pravnimi akti in knjigami. Rezultate analize v empiričnem delu smo pridobili s pomočjo lastnih izračunov danih simulacij.

Vsebinsko se diplomska naloga loči na dva sklopa, na teoretični in praktični. Oba sklopa obsegata devet poglavij.

Teoretični del zajema šest poglavij. S sedmim poglavjem se začne praktični del, ki zajema različna področja. V praktičnem delu najprej opišemo podjetje, v katerem se izvaja prenova procesa (zgodovina, dejavnost, organiziranost, vizija, poslanstvo in vrednotenje družbe). Nadaljevali smo z opisom obstoječega sistema obračuna plač pred uvedbo modula PIF in opisom njegovih pomanjkljivosti, ki smo jih v naslednjih poglavjih primerjali z rezultati simulacije »novega«, boljšega procesa. Praktični del smo zaključili s primerjavo rezultatov simulacij obeh procesov, s katerimi smo potrdili oz. zavrgli postavljeno hipotezo.

2 DELOVNI ČAS

2.1 OPREDELITEV DELOVNEGA ČASA

»Čas je edina stvar v podjetju, ki ga je nemogoče nadomestiti in vsaka izguba je dokončna. Ne da se ga kupiti na zalogo, skladiščiti ali povečati, zato je vse bolj dragocen vir« (Korošec, 2014).

Delovni čas je v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih (v nadaljevanju ZDR-1) in kolektivno pogodbo opredeljen kot efektivni delovni čas, čas odmora in čas upravičenih odsotnosti z dela. Čas, v katerem delavec dela, izpolnjuje delovne obveznosti in je na razpolago delodajalcu imenujemo efektivni delovni čas. Produktivnost dela se izračuna na podlagi efektivnega delovnega časa (ZDR-1, 142. člen).

INDUSTRIJSKI IN DRSEČI ČAS

Vsako podjetje ima svoje pogoje in zahteve o prisotnosti delavca na delovnem mestu. Kljub svojim pogojem in zahtevam pa mora vsako podjetje upoštevati tudi zakonska določila, npr.: Zakon o delovnih razmerjih določa, da polni delovni čas ne sme presegati 40 urnega delavnika na teden in ne sme trajati manj kot 36 ur na teden (ZDR-1, 143. člen).

Glavna tipa prisotnosti na delu, ki sta značilna za Slovensko gospodarstvo:

- Industrijski delovni čas je čas, značilen za spremljanje prisotnosti, v proizvodnih podjetjih in podjetjih, kjer nimamo opravka s prožnim delovnim časom, kot so na primer pisarne. Značilnost industrijskega delovnega časa se kaže pri konstantni vrednosti salda 0, saj je čas prihoda in odhoda fiksni. Pod pojmom redna prisotnost štejemo čas zaposlenega znotraj določenih meja (npr.: čas začetka delovnega dne 6:00, čas odhoda 14:00) vsako odsotnost znotraj dnevnega urnika pa štejemo kot kršitev. Primanjkljaja ur dnevnega plana v industrijskem času ne moremo nadomestiti z daljšo prisotnostjo v drugem. Višek delovnih ur v industrijskem času imenujemo nadure. Koriščenje ali izplačilo nadur je dogovor med delavcem in delodajalcem oz. se razlikuje od podjetja do podjetja (Špica International, 2016b).
- Evidenca prisotnosti v drsečem času se od industrijskega časa nekoliko razlikuje. Časovni razpon (dovoljen prihod/odhod iz delovnega mesta) je daljši. Saldo ur zaradi te funkcije niha. Pri normalnem delu je saldo ur okoli 0. V drsečem času imamo opcijo določitve dnevnega plana oz. najdaljše dnevne prisotnosti. Znotraj omenjenih okvirjev imajo zaposleni možnost za oblikovanje svojega delovnega načrta. Delodajalec lahko določi časovni razpon, v okviru katerega ima zaposleni možnost prihoda/odhoda (npr.: dovoljeni prihod/odhod je med 6:00 in 18:00 uro). Obvezna prisotnost zaposlenega pa je med 9:00 in 15:00 uro. Bistvena razlika med drsečim in industrijskim časom je v opciji določitve tedenske kvote, ta se v drsečem času največkrat omeji na 40 delovnih ur tedensko oz. 8 delovnih ur dnevno – dnevni plan. Saldo ur se pri določitvi tedenskega plana prenaša iz dneva v dan (npr.: v ponedeljek delamo 10 ur, v sredo

delamo 12 ur, v petek, 7 ur, ostala dva dneva, tj. torek in četrtek pa delamo po 8 ur). To pomeni, da je dnevni saldo za ponedeljek +2, za sredo +4, za petek -1, tekoči saldo (vseh dni) pa znaša +5. Prav tako kot se v industrijskem času zamuda šteje kot kršitev, se tudi v drsečem času prihod po 9:00 uri in neutemeljena odsotnost iz dela. Presežek dnevnega plana se v drsečem času ne beleži kot nadure, ampak kot pozitivni saldo (Špica International, 2016b).

2.2 EVIDENCA DELOVNEGA ČASA

Tako kot je urejen delovni čas temeljna pravica delavca, pa je urejena evidenca delovnega časa dolžnost delodajalca. S korektnim vodenjem evidence delovnega časa se delodajalec izogne prekrškovni odgovornosti, do katere lahko pride v nasprotnem primeru.

Evidenco delovnega časa zaposlenega (efektivni delovni čas) lahko povežemo z delavčevo plačo.

Evidenca delovnega časa je lahko, za velike organizacije s kompleksno strukturo in zapletenimi pravili za delovni čas zelo težavna. Delodajalci za evidenco delovnega časa največkrat uporabijo najenostavnejše rešitve; z ID kartico in registracijskim terminalom. Poleg pravilno zabeleženega prihoda, odhoda delavca na terminalu se delo evidentira s pomočjo programske opreme.

3 PLAČA

3.1 OPREDELITEV PLAČE

Opredelitev plače lahko splošno in formalno izpeljemo iz definicije pogodbe o zaposlitvi in njenem temeljčnem delovnem razmerju. Delovno razmerje je pravno razmerje med dvema strankama, delodajalcem in delavcem. Delavec se zaveže delodajalcu, zanj opravlja določeno delo, delodajalec pa mu je zanj dolžan plačati. Plača je torej pravica delavca in hkrati obveznost delodajalca, sklenjena je v pogodbi o zaposlitvi. Plača je temeljni element pogodbe o zaposlitvi (Kresal, 2001, str. 144).

Pogodba o zaposlitvi je odplačna pogodba. Delavec je glede svojega plačila upnik delodajalca, ta pa je svojemu delavcu dolžnik (Kresal, 2000, str. 17).

Plača je priznanje prispevka posameznika k poslovanju organizacije, ki ga zaposleni dobi za opravljeno (navadno) mesečno delo (Wikipedija, 2013).

Plačo razumemo kot ceno, ki jo zaposlenemu (na podlagi pogodbe o zaposlitvi) namenja organizacija skupaj z nadomestili, za čas opravljanja dela (Uhan, 1999, str. 6).

Za večino ljudi plača pomeni osnovni, morda celo edini vir sredstev za preživetje. Delavec si s plačo zagotavlja družbeno veljavo. Plačilo mora biti zato tako, da omogoča človeku dostojno življenje. S tem socialnim vidikom plačila pa se začnejo tudi pravice do minimalne plače delavca. Poleg socialnega, na drugi strani plača predstavlja ekonomski vidik za delodajalca. Plača predstavlja delodajalcu strošek, zato teži k čim nižji. Treba se je zavedati, da plače niso le strošek podjetju, ampak tudi izredno pomemben instrument motivacije delavcev. Tretji vidik plače je torej motivacijski, ki ga pa delodajalci ne upoštevajo dovolj (Kresal, 2000, str. 18-19).

3.2 SESTAVA PLAČE

Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1) v 126. členu opredeljuje plačo na več sestavnih delov. Plača je sestavljena iz osnovne plače, dela plače za delovno uspešnost in dodatkov. Če je dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi, pa je sestavni del plače tudi plačilo za poslovno uspešnost. Za čas odmora delavcu pripada plačilo, kot če bi delal (ZDR-1, 142. člen).

Glavne sestavine plače so:

- Osnovna plača. Pojem osnovna plača se nanaša na konkretnega delavca in njegovo pogodbo o zaposlitvi. Osnovna plača del pogodbe o zaposlitvi. Z omenjeno pogodbo pa ne delavec in ne delodajalec, ne moreta določiti poljubne višine osnovne plače (Kresal, 2000, str. 45). Delavcu se osnovna plača določi, glede na zahtevnost dela, za katerega je z delodajalcem sklenil pogodbo o zaposlitvi (ZDR-1, 127. člen).

- Delovna uspešnost. Pri nagrajevanju delavčeve uspešnosti skozi višja izplačila se uveljavlja predvsem motivacijska vloga plače. Če delavec svoje delo opravlja dobro, dobi višjo plačo, če slabo, dobi nižjo plačo. Višina plače je bila v preteklosti pogosto in v celoti povezana z doseženimi rezultati delavca. Z razvojem se je postopno uveljavila plača, ki se določa glede na čas, delovna uspešnost pa se upošteva le kot izboljševalno sredstvo. Ocenjevanje in nagrajevanje delovne uspešnosti mora biti znano po vnaprej postavljenih merilih. Kriteriji ocenjevanja morajo biti znani delavcu pred začetkom opravljanja dela. Najpogostejši in temeljni kriteriji za ocenjevanje delovne uspešnosti so: količina, kvaliteta, gospodarnost in kreativnost (Kresal, 2000, str. 46).
- Dodatki. Delavcu se za posebne pogoje dela določijo dodatki. Dodatki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, kot so: nočno delo, nadurno delo, delo v nedeljo, na praznike in dela proste dneve po zakonu (ZDR-1, 128. člen). Dodatki pripadajo delavcu, ki opravlja delo v posebnih delovnih okoljih. Gre za posebne lastnosti dela, obremenitve pri delu, nevarnosti pri delu ipd. Treba je poudariti, da takšni pogoji ne smejo biti upoštevani pri vrednotenju delovnega mesta in pri določitvi osnovne plače delavca. Ko govorimo o periodičnem povečanju plače, govorimo o dodatku na delovno dobo (Kresal, 2000, str. 47). Višina dodatka za delovno dobo je določena v kolektivni pogodbi (ZDR-1, 128. člen).

Poleg osnovnih sestavin plače poznamo tudi druge, to so: nadomestilo plač, drugi osebni prejemki (regres za letni dopust, jubilejne nagrade, odpravnine) in povračila stroškov v zvezi z delom (prehrana med delom, prevoz na delo in iz dela, službena potovanja, terenski dodatki ter drugo).

3.3 VRSTE PLAČ

Višina plače se določa po dveh kriterijih. Ločimo ju med plačo glede na čas in plačo glede na rezultat.

Kot že samo ime pove je plača na čas, opredeljena s časovno enoto, ki je lahko ura, dan, teden, mesec, leto, njena višina pa ni odvisna od kvalitete in količine opravljenega dela. Ko pa se višina plače določa glede na odvisnost od uspeha delavčevega dela, govorimo o plači glede na rezultat (Kresal, 2001).

Plača glede na rezultat se je po večini uporabljala za plače delavcev, katerih delo ni bilo zahtevno. Za takšno vrsto plačila so najprimernejša ponavljajoča se, istovrstna dela, rezultat dela pa je enostavno merljiv.

Plač glede na rezultat v Sloveniji praktično ni več. Po večini so uveljavljena plačila s časovnim merilom, navadno je to mesec.

3.4 OBRAČUN PLAČ

Obračun plač je nadpomenka procesom, ki zajemajo obdelavo podatkov, tiskanje obrazcev in prenos nakazil na banko. Postopki procesov obračuna, so prilagojeni glede na vrsto podjetja (glede na njihovo velikost in panogo) (Hieng v: Lenič, 2005, str. 42).

Kot že omenjeno je temeljni zakon, ki ureja in določa plačilo delovnih razmerij Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1). Zakon definira osnovne pojme udeležencev in postopkov v delovnih razmerjih, določa obseg sredstev in usklajevanje plač, plačne skupine in podskupine, tarifne razrede, osnovne plače, možnosti napredovanja, delovne uspešnosti, dodatke, opredeljuje postopek razponov med najvišjo in najnižjo plačo, zagotavlja preglednost in primerljivost plač v javnem sektorju javnosti, določa možnosti sklepanja kolektivnih pogodb, opredeljuje nadzor (nad sistemom plač, izvajanjem določb), določa kazenske določbe in druge določbe.

Pomembni predpis, ki ga je tudi potrebno upoštevati pri obračunu plač, je Zakon o minimalnih plačah (ZMinP).

Zakon predpisuje pravico do minimalne plače, njeno višino in zahteve, ki določajo, kdaj se lahko izplačuje predhodni znesek (ZMinP, 1. člen). Delavec, ki je zaposlen pri delodajalcu v Sloveniji za polni delovni čas ima pravico do izplačila v višini minimalne plače. Minimalna delovna plača je mesečna plača, ki ne vključuje dodatkov za delo ponoči, za delo v nedeljo, za delo na praznike ter dela proste dneve (ZMinP, 2. člen).

Končni strošek delodajalca je plačilo, prikazano kot bruto plača. Bruto plača je sestavljena iz osnovne bruto plače in k njej prištetimi dodatki ter prispevki iz naslova socialne varnosti (pokojninsko zavarovanje, invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zdravstveno varstvo, socialni prejemki in pomoči ...). Socialni prispevki delodajalca zajemajo 16,10 % bruto plače. Bruto plača pa vključuje tudi povrnjene stroške, ki so nastali v zvezi z delom (prehrana, prevoz ...). Osnovna plača, ki je zajeta v pogodbi o zaposlitvi brez upoštevanja dodatkov pa je poimenovana osnovna bruto plača (Mercina, 2015).

Kosmata plača delavca je osnovana na podlagi delovne uspešnosti. Vsebuje tudi davke in prispevke. Sestavljena je iz:

- osnovne plače, ki predstavlja stalni del plače,
- presežkov in dodatkov, ki predstavljajo predvsem gibljivi del plače ter so povezani z rezultati dela in
- nadomestil in dodatkov, ki niso povezani z rezultati dela (Uhan, 1999, str. 6).

Redno izplačilo plače je delavčeva pravica. Plačilna obdobja ne smejo biti daljša od enega meseca. Izplačilo plače se izvrši najkasneje v roku 18 dni po preteku plačilnega obdobja. Možnost zakasnitve plačila je v primeru, ko je plačilni dan na dela prost dan. V takšnem primeru se plača nakaže naslednji delovni dan (ZDR-1, 134. člen). Izplačila se nakazujejo preko bančnega nakazila, razen če ni v kolektivni pogodbi zapisano drugače. Podatke, ki so vključeni v obračun plač, je delodajalec dolžan do konca obračunskega dne izdati

delavcu. Na pisnem obračunu so potrebni tudi podatki o delodajalcu in zaposlenemu ter vrednost davkov in prispevkov (ZDR-1, 135. člen).

4 INFORMACIJSKI SISTEMI

Beseda informacijski sistem je sestavljena iz dveh temeljnih pojmov:

- Informacija; pomeni pojem, skupek spoznanj oz. sporočilo. Izvira iz latinske besede *informatio*. Sporočilo vsebuje informacijo takrat, če nam o čem kaj pove (Možina, 1998, str. 411). Informacija je pomen, ki ga človek pripiše nekemu podatku, ki ga želi interpretirati v določenem kontekstu. Informacija je torej podatek, ki omogoča razrešitev in opredelitev problema. Natančnost in število podatkov pa vpliva na kvaliteto posamezne informacije.
- Sistem; je sestavljen iz več komponent ali podsistemov, ki so v medsebojni interakciji za doseg definiranih ciljev (Wikimedia Foundation Inc., 2016). Slovar slovenskega knjižnega jezika besedo sistem opredeli, kot skupino načrtno povezanih, soodvisnih naprav/priprav, ki sestavljajo celoto (Bajec, 2000).

V informacijskem sistemu se zbirajo, obdelujejo, distribuirajo (posredujejo) in hranijo informacije. Informacijski sistemi so večinoma računalniško podprti (Možina, 1998, str. 412). Lahko bi govorili tudi o obstoječih informacijskih sistemih, ki jih uporabljamo brez računalniške podpore, vendar je v poslovni praksi takih izredno malo.

Računalniško podprte informacijske sisteme imenujemo formalni informacijski sistem. Formalni informacijski sistemi (IS) imajo jasno določene podatke in pravila, s katerimi uporabnik s pomočjo računalnika in informacijske tehnologije operira. IS, ki računalniško niso podprti in nimajo jasno določenih pravil, so neformalni informacijski sistemi (Fakulteta za računalništvo in informatiko, 2005, str. 17).

Širša opredelitev IS zajema strojno in programsko opremo, postopke ter ljudi (informatiki in uporabniki). Tehnološki del informacijskega sistema oz. informacijska tehnologija (IT), uporablja, zajema, shranjuje, prenaša in obdeluje podatke skozi strojno in programsko opremo. Računalniška oz. strojna oprema je fizična oprema, kot so računalniki, miške, tipkovnice, zasloni, kabli ... Programsko opremo računalnika sestavljajo programske rešitve (aplikacije), ki omogočajo delovanje IS. Poleg strojne in programske opreme IS sestavljajo tudi baze podatkov, kjer so shranjeni podatki in komunikacijska tehnologija (računalniška omrežja). Postopki in ljudje so »mehki« gradniki informacijskega sistema. IS je podjetju v veliko pomoč pri povečanju in izboljšanju kadrovskega potenciala. Pri uvedbi se znotraj podjetja, s poslovnimi partnerji poveča pretok podatkov in informacij, izboljša se izvajanje poslovnih procesov in lažje prepozna nove poslovne priložnosti (Gradišar, Jaklič, Talib & Baloh, 2005, str. 41-42).

4.1 KADROVSKI INFORMACIJSKI SISTEMI

Kompleksni in dinamični procesi so del kadrovske dejavnosti. Uspešnost reševanja kadrovskih procesov je poleg ustreznih kadrovskih tehnik, postopkov in metod v veliki meri odvisna od kakovosti informacijskega sistema. Večina kadrovskih informacijskih sistemov je danes računalniško podprtih (Možina, 1998, str. 411).

Kadrovsko informacijski sistem je informacijski sistem, v katerem obdelujemo, zbiramo, posredujemo in hranimo informacije, ki se nanašajo predvsem na zaposlene in njihova delovna mesta. S pomočjo formalnih ali neformalnih tehnologij podatke obdelujemo, dokler ne pridemo do želenih informacij. Podatki, ki nas po koncu obdelave zanimajo, so na primer delovna doba, dopust, plača ipd., podatki o posameznem delavcu ali statistični podatki o zaposlenih. Lažjo, hitrejšo in cenejšo obdelavo tovrstnih podatkov nam omogoča računalniška tehnologija (Možina, 1998, str. 411).

Kadrovsko informacijski sistem sestavljata strojna in programska oprema, ki skupaj omogočata obdelavo, shranjevanje, prenašanje, vnašanje in izpisovanje določenih podatkov. Le ustrezen računalniški sistem pa lahko zagotovi hitro delo s podatki. Potrebna oprema, za podporo kadrovsko informacijskega sistema, se razlikuje od podjetja do podjetja. Dejavniki, ki določajo potrebno opremo, so: število zaposlenih oz. število podatkov, informacijski koncept organizacije, obsežnost in struktura sistema itd. (Možina, 1998, str. 412).

4.2 PROGRAMI ZA OBRAČUN PLAČ

PROGRAMI ZA OBRAČUN PLAČ V SLOVENIJI

Glavni programi za obračun plač, ki se pojavljajo v Sloveniji so: SAP, PANTHEON, Navision, Vasco, Grad- VITEZ SQL, SAOP- iCenter, MFERac in nekateri manjši. V nadaljevanju so opisani poglobljeni programi ter njihove lastnosti.

Program, ki ga uporablja 53 % javnih zavodov ter vsaka druga slovenska šola, se imenuje iCenter. iCenter je proizvod podjetja SAOP. Informacijski program iCenter je namenjen vsem podjetjem tako malim kot velikim. Uporabljajo ga podjetja različnih panog (storitvena podjetja, trgovinska podjetja, servisna podjetja, javni zavodi in proizvodna podjetja). Poleg vseh funkcionalnosti, ki jih omogoča program, pa podaja tudi možnost dodajanja opomnika (npr.: opomnik za oddajo raznih potrebnih obrazcev). Zaradi 100 % zakonske usklajenosti in njej potrebnih šolanj za uporabnike, se vse več javnih ustanov, predvsem šolstvo, odloča za nakup tega programskega paketa (SAOP, 2016).

MFERac je enoten računovodski sistem, ki ga uporabljajo slovenska ministrstva za obračun njihovih uslužbencev. Zaradi enotnosti izvrševanja proračuna in vodenja računovodstva ga uporabljajo proračunski uporabniki državnega proračuna. MFERac poleg funkcije obračuna plač omogoča podporo finančnim službam, računovodski službi, kadrovski službi. Program omogoča tudi posredovanje podatkov na ustrezne institucije (ZPIZ, DURS ...). Pomembno je, da ima državna uprava enotni obračun plač ter enotno kadrovsko evidenco, kar MFERac zagotavlja (Janc, Hrovat & Kolenko, 2010).

PANTHEON je hitro prilagodljiv informacijski sistem, namenjen hitro rastočim podjetjem, ki potrebujejo napredne rešitve. Program omogoča širok nabor funkcionalnosti, ki jo lahko izkoriščajo vsi v podjetju (od nabave do vodstva). PANTHEON tako kot opisana programa omogoča izvoz poročil, pregled analitike, nadzorne plošče idr. Njegova prednost je v rednem in hitrem osveževanju programa glede na spremembe v zakonodaji. Vse

spremembe se prenesejo preko interneta v program (do uporabnika). Program omogoča nastavljalnost jezikov ter tuje zakonodaje za podjetja z mednarodnim poslovanjem. Takšna funkcionalnost omogoča podjetjem poslovanje v skladu s tujo zakonodajo (Datalab tehnologije, d. d., 2016).

Skupna lastnost vsem naštetim informacijskim programom je omogočanje naprednega obračuna plač, ki zadostuje zakonodajnim predpisom, ter možnost avtomatskega sinhroniziranja podatkov z uporabo modula PIF.

5 MODUL PIF

Za izračun plač skoraj vsako podjetje uporablja podatke, ki so zajeti v sistemu za registracijo delovnega časa. Stopnja kompleksnosti integracijskih zahtev se pri tem razlikuje od organizacije do organizacije. Za podjetja, katerih stopnja kompleksnosti je višja od drugih in potrebujejo bolj napredno integracijo, je prava rešitev Payroll Integration Framework (v nadaljevanju PIF) (Špica International, 2016a).

PIF je povezovalni modul med Time&Space sistemom, kjer se beležijo podatki o delovnem času in programom za pripravo plač. PIF je torej program, ki pretvori podatke o delovnem času v podatke za pripravo plač. Modul je prilagojen za izvoz podatkov v najpogosteje uporabljene poslovno-informacijske sisteme oz. programe za obračun plač (Špica International, 2015).

Modul poleg izvoza podatkov iz evidence delovnega časa omogoča tudi nastavitev naprednih kalkulacij delovnega časa za potrebne analize.

PIF omogoča izvoz poročil za poljubno časovno obdobje, ki jih lahko filtriramo, razporejamo in združujemo, na podlagi različnih kriterijev (npr.: po organizacijskih enotah). Na voljo so tri različne predloge poročil: sumarno zgoščeno, podrobno zgoščeno in podrobno z dnevnimi izračuni. Najobsežnejše oz. glavno poročilo je sumarno poročilo. Sumarno poročilo prikazuje strnjene ure delovnega časa. Poročila uporabnikov in njihovih obračunov so prikazana v tabelaričnem zapisu. Podrobno poročilo posameznega uporabnika imenujemo podrobno zgoščeno poročilo. Tretje poročilo je razširjeno podrobno poročilo z vsakodnevnimi izračuni za določenega delavca. Poročila imajo možnost prikazovanja podatkov za katerokoli kategorijo delovnega časa. Lahko jih prikazujemo po dnevih, tednih in mesecih, kar omogoča statistične primerjave za poljubno obdobje (Špica International, 2016a).

Za običajne izračune plač PIF ponuja množico vnaprej pripravljenih izračunov. Organizacije s posebnimi zahtevami imajo možnost dodelave sistema, izdelanega po naročilu, oz. programskih vtičev (plug-in). PIF torej zajema razširitve za seštevanje delovnih ur, povračilo stroškov malice/prevoza, različne vrste bonusov in nagrad, prenose ur idr. Zaradi zmožnosti dodajanja raznih razširitev se lahko PIF ponaša z izredno funkcionalnostjo.

Poleg klasičnega klienta PIF pa do obračuna lahko dostopamo tudi preko spletnega klienta WebPIF.

5.1 ARHITEKTURA PIF-A

PIF je preprost uporabniški vmesnik. Modul PIF na podlagi podatkov iz evidence delovnega časa, ki se vodi in ureja v informacijskem sistemu Time&Space pretvori in uredi v pravo »obliko« oz. zapis, ki ga uporabnikov program za obračun plač zahteva.

Programska oprema (modul PIF) je licenčna in zanjo veljajo vsi veljavni zakoni in predpisi. Z nakupom omenjene programske opreme dobi uporabnik dovoljenje uporabe modula za določen čas in pod pogoji, ki so navedeni v nakupni dokumentaciji. Licence modula PIF se razlikujejo po številu uporabnikov. Pojem uporabniki zajema število zaposlenih v podjetju in operaterjev, ki upravljajo modul.

Pojem licenca lahko razumemo, kot dovoljenje oz. pooblastilo za uporabo tujega patenta (Bajec, 2000). V našem primeru je omenjeni patent programska oprema.

Grafična zasnova vmesnika je uporabniku zaradi čistih in enostavnih linij orodne vrstice preprosta za uporabo (Slika 1). Njegovi glavni gradniki so:

- trak z akcijami,
- seznam ljudi (zaposlenih),
- pregled obračuna za izbrano osebo.

Slika 1: Glavni pogled modula PIF

Št.	Zaposleni	Location	sad	Gender	Potrditev
1	Alba Jessica	North America	Full-time	Female	★
2	Anderson Pamela	North America	Part-time	Female	
3	Ariston Jennifer	North America	Full-time	Female	
4	Bardem Javier	Europe	Full-time	Male	
5	Barymore Drew	North America	Full-time	Female	
6	Beckham David	Europe	Part-time	Male	
7	Beckinsale Kate	Europe	Full-time	Female	
8	Bekacci Monica	Europe	Part-time	Female	
9	Beiry Halle	North America	Full-time	Female	
10	Božić Rok	Europe	Full-time	Male	
11	Biyani Kobe	North America	Part-time	Male	
12	Campbell Naomi	North America	Part-time	Female	
13	Ciccione Madonna	North America	Full-time	Female	
14	Conn Shelley	Europe	Part-time	Female	
15	Conroy Sean	Europe	Part-time	Male	
16	Cruise Tom	North America	Full-time	Male	
17	Damon Matt	North America	Full-time	Male	★
18	Deppo Johnny	North America	Part-time	Male	
19	Diaz Cameron	North America	Full-time	Female	
20	D'Caprio Leonardo	North America	Full-time	Male	
21	Diesel Vin	North America	Part-time	Male	★
22	Douglas Michael	North America	Part-time	Male	
23	Ferrell Will	North America	Full-time	Male	
24	Fox Megan	North America	Full-time	Female	★
25	Friesman Morgan	North America	Full-time	Male	
26	Gibson Mel	North America	Part-time	Male	
27	Hanks Tom	North America	Full-time	Male	
28	Hartnett Josh	North America	Full-time	Male	
29	Hayek Salma	South America	Full-time	Female	
30	Holmes Katie	North America	Part-time	Female	★
31	Jackson Samuel	North America	Full-time	Male	
32	Johansson Scarlett	North America	Full-time	Female	
33	Jolie Angelina	North America	Full-time	Female	
34	Jordan Michael	North America	Full-time	Male	
35	Kidman Nicole	North America	Part-time	Female	
36	Kilmer Val	North America	Full-time	Male	
37	Knighly Kiera	Europe	Full-time	Female	
38	Knowles Beyonce	North America	Part-time	Female	
39	Kruze Diane	Europe	Full-time	Female	
40	Kruze Diane	Europe	Full-time	Female	

Vrsta plačila	Št.	Vrednost	Komentar
Politična odsotnost	1	0,00	
Redni dopust	2	8,00	
Redno delo	3	152,00	

Vir: lasten – modul PIF

Opravila, ki so omogočena na traku z akcijami, so:

- obračun za vse osebe,
- obračun za določeno osebo,
- izdelava poročil,
- izvoz podatkov,
- osveževanje pogleda,
- izbira obdobja,
- izhod iz programa itd. (Špica International, 2016a).

Operater, ki ima pravice za obdelavo informacij v PIF-u, lahko izbira med različnimi nastavitvami programa, kot so: vrste plačil, sistemske vrste plačil, seznam zaposlenih, koledar dela ipd.

V skupini vrste plačil je možnost izbora med različnimi parametri: odsotnost, izvoz ... V nastavitvi sistemske vrste plačil je izbira med parametri: redno delo, skrajšan delovni čas, malica, prevoz na delo in dodatki. Modul omogoča definiranje različnih skupin zaposlenih, ki se uporabljajo pri nastavitvah izračunov (npr.: omejitev nekega dodatka samo za izbrane delavce). Opcija koledar dela se uporablja, za nastavitev plana dela v delovnem koledarju.

Kot je prikazano na Slika 1, lahko opazimo dve tabeli, ki sestavljata glavni pogled v PIF-u. V tabelah so navedeni zaposleni (entitete) in njihovi podatki (atributi). V prvem stolpcu je zapisana zaporedna številka zaposlenega, v drugem stolpcu pa določena (poljubna) evidenčna oz. VP številka zaposlenega v podjetju. VP številka predstavlja vrsto plačila določenega delavca. Vrsta postavke je predhodno določena s strani operaterja. Na katere je vezana celotna plača posameznika. Kot že omenjeno je vrste postavk možno spreminjati v nastavitvi sistemske vrste (redno delo, skrajšan delovni čas, malica, prevoz na delo ...).

Sistemske vrste plačil so torej obračunane na podlagi vnaprej določenih obračunskih nastavitev. Opcija redno delo, zajema tri možnosti:

- kvota dela se obračuna na podlagi predhodno dodeljenega dnevnega plana urnika v sistemu Time&Space,
- kvota dela se obračuna na osnovi 8-urnega delovnika (40 delovnih ur na teden) oz. število dni brez vikendov v obračunskem obdobju, se pomnoži s faktorjem 8 (št. 8 pomeni 8-urni delavnik) ali
- kvota dela se obračuna na podlagi uporabniško definiranega letnega delovnega plana (koledarja).

Mesečna kvota in mesečni plan ur se večkrat ne ujemata. Z dogodkoma Korekcija nadur in Korekcija salda, omogočimo izravnavo.

Tako je tudi pri izravnavi odsotnosti. Izravnava odsotnosti se uporablja za uporabnika, pri katerem prihaja do neujemanj med kvoto in planom v obdobju. Na izravnavo odsotnosti je treba nastaviti tudi opcijo Seznam odsotnosti. Ta opcija omogoča, da aplikacija preveri seznam odsotnosti in uporabi prvo delavčevo odsotnost. Ta odsotnost se upošteva kot znižanje ali zvišanje plačila.

Osebe s skrajšanim delovnim časom imajo v sistemu Time&Space dodeljene posebne delovne urnike, katerih delovni čas sovpada z odstotkom kvote v obdobju. Tem osebam se pri obračunu rednega dela upošteva zmanjšan delovni čas s pribitkom nadomestila.

Za obračun števila malice, ki pripada zaposlenemu se upoštevata dve metodi:

- dnevno seštevanje kategorij, kjer se št. pripadajočih malic obračuna na podlagi vsote vrednosti kategorij, ki presegajo določen prag na dnevnem nivoju. Po potrebi lahko določeni skupini seštevanje omejimo. Seštevanje lahko omejimo na delovne dneve ter delovne dneve brez praznikov. Obračunavanje malic lahko omejimo tudi z opcijo Obračunaj malico preko polnoči, in
- optimističen obračun, ki temelji na zmanjšani vsoti mesečni ur zaradi odsotnosti. Obračun malic lahko omejimo za določene skupine zaposlenih. Metoda optimističnega obračuna omogoča opcijo izklopa obračuna malic pri pojavu določenega dogodka v dnevu. Kategorije dogodkov, ki odštevajo število malic, so nastavljive. Prav tako, kot pri zgoraj omenjeni metodi, imamo tudi v optimističnem obračunu možnost omejitve seštevanja števila malic na delovne dneve ali delovne dneve brez praznikov.

PIF omogoča tudi obračun števila prevozov na delo. Obračun števila prevozov na delo omogočata dve nastavljivi metodi. Prva metoda se obračunava na podlagi dnevnega seštevek kategorij, pri kateri se število prevozov na delo obračuna kot seštevek definiranih kategorij. Pred uporabo je treba nastaviti seznam kategorij, ki se dnevno preverjajo. Ob dnevih, ko seštevek prevoza na delo ni nič, se obračuna en prevoz na delo. Možno je nastaviti tudi druge kategorije, kot so: drugi prevoz na delo, obračun čez polnoč ipd. Druga metoda je imenovana Optimističen obračun, pri kateri se prevoz na delo obračuna glede na vsoto mesečne kvote prevoza na delo, zmanjšan pa je glede na število predhodno določenih kategorij. Tako kot pri prvi metodi lahko uporabimo omejitve za določene skupine zaposlenih.

Modul mogoča tudi izplačevanje dodatkov na podlagi prisotnosti delavca. Obračun dodatkov temelji na: nočnemu dodatku, dodatku na praznik, popoldanskem dodatku in dodatku na dela prost dan.

V modulu upravljamo nastavitve naprednih funkcij obračuna, kot so časovna omejitve obračuna, potrjevanje, zaklepanje obračuna, obdobje, obračun po stroškovnih mestih in obračun po delovnih mestih. Časovna omejitve nam omogoča, da lahko nastavimo zadnji dan, ko se bo izvajal obračun plače izbranemu zaposlenemu. Funkcija Potrjevanje obračuna nam onemogoči izvoz obračuna za določeno osebo, preden se njegove ure pred izvozom ne preverijo in potrdijo. Izbrano obdobje v letu lahko administratorji zaklenejo. Za izbrano obdobje je tako onemogočeno urejanje ali obračun plačil. V pogledu Obdobje imamo možnost nastavitve tipa obračunskega obdobja. Opcije so sledeče: standardni mesečni obračun, standardni mesečni obračun z uporabniško definiranim začetkom in uporabniško definirano obdobje. Funkcija Obračun po stroškovnih mestih nam omogoča razporeditev zaposlenih po določeni enoti, oddelku, pododdelku in enoti »drugo«. Znotraj funkcije imamo možnost dodelitve zaposlenega po statični ali dinamični razporeditvi. Statična razporeditev omogoča stalno dodelitev zaposlenega določeni stroškovni enoti. Dinamična razporeditev zaposlenega predvideva, da se zaposleni premika znotraj več stroškovnih mest. Prav tako, kot pri funkciji Obračun po stroškovnih mestih imamo tudi v

Obračunu po delovnih mestih enake možnosti nastavitve statičnih in dinamičnih razporeditev.

V modulu imamo možnost kreiranja seznama zaposlenih. V seznamu zaposlenih definiramo več vrst skupin zaposlenih, ki jih uporabljamo za dodeljevanje dodatka določenim skupinam.

Proizvajalec (Špica International, d. o. o.) poveča funkcionalnost povezovalnega modula z raznimi razširitvami, na željo stranke. Razširitve so mogoče za različne elemente: obračun, izvoz podatkov in poročila.

V PIF-u se standardne razširitve razporedijo z vsako izdano verzijo modula. Standardne razširitve so brezplačne.

Omenili smo že, da modul omogoča definiranje lastnih poročil. Na voljo je več možnosti zapisa poročil. Uporabnik lahko dodaja, ali odvzema posamezna polja, ki ustrezajo vrsti plačila. Uporabnik lahko grupira podatke glede na enoto, oddelek, pododdelek ... Modul omogoča prikaz poročila za določeno obdobje ter lahko skrije oz. prikaže podatke za določene uporabnike. V kartici splošno PIF omogoča tudi leposlovne nastavitve poročila: velikost in format glave, prikaz pripravljavca/potrjevalca poročila ter razlikovanje sodih in lihih vrstic. Za prikazovanje zaposlenih ter njihovih plačil uporabljamo Zgoščeno poročilo. Podrobno poročilo prikazuje mesečne podatke ene osebe. Mesečni podatki so za eno osebo prikazani drug pod drugim, zanje velja, da je vsak podatek tudi prikaz obračuna po dnevih.

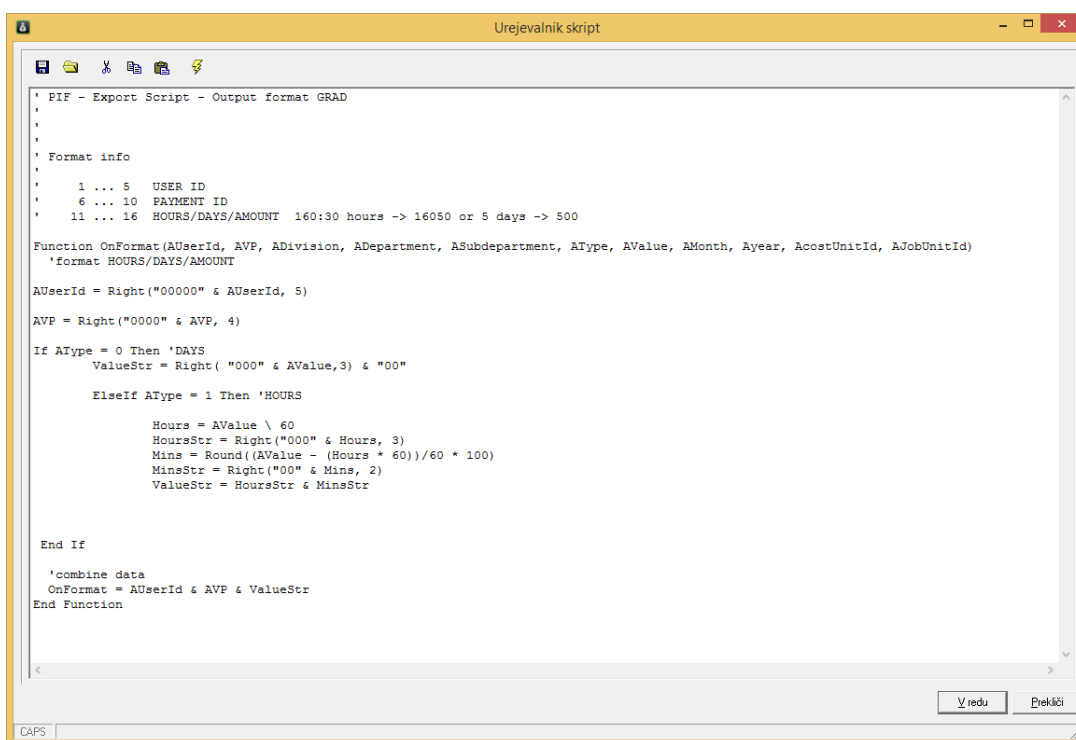
Modul PIF omogoča izvoz podatkov v besedilno datoteko. Osnovni obliki besedilne datoteke, ki jih PIF pozna, sta večvrstični in enovrstični izvoz za uporabnika. Izvoz lahko omejimo na določeno skupino zaposlenih. Najpogostejši in najbolj fleksibilen format je večvrstični izvoz. Pri omenjenem izvozu se za vsako vrsto plačila oblikuje nova vrstica.

Vhodni podatki, ki so potrebni za omenjeni zapis, so: evidenčna številka zaposlenega, št. vrste plačila, enota, oddelek, pododdelek, tip plačila (ure, število, znesek), vrednost in vrsta plačila, obdobje obračuna in leto obračuna. Formati zapisa več vrstičnega izvoza so v standardni CSV datoteki, uporabniško nastavljivi transformaciji in uporabniško nastavljenem formatu. Podatki, potrebni za oblikovanje CSV datoteke, so: referenčna številka zaposlenega, št. plačila in vrednost plačila. Kot že ime pove, uporabniško nastavljen format omogoča, da uporabnik sam nastavi format. Format določimo s fiksno dolžino vrstic ali opcijsko dolžino vrstic, pri kateri so polja ločena z ločili. Uporabniško nastavljen format nam omogoča različne načine sortiranja in širino polja, za naslednje podatke: referenčna št. posameznika, št. plačila in vrednost. Uporabniško nastavljena transformacija je funkcija, ki omogoča najvišjo prilagoditev izvoza podatkov za uporabnika. Uporabnik s pomočjo skriptnega jezika napiše ustrezno funkcijo, ki formatira vnesene podatke (Slika 2: Skriptni zapis izvozne datoteke v programu VITEZ. V enovrstičnem izvozu se za določen način sortiranja formatirajo podatki v določenem obdobju, za določeno vrsto vrednosti plačil. Točen način sortiranja plačil lahko določimo v

nastavitvah in s pomočjo predhodno pripravljene skripte poskrbimo za formatiranje posameznih delcev v vrstici. Enovrstični izvoz je sestavljen iz treh enot: glava vrstice – podatkovni blok – zaključek vrstice. Podatkovni blok pa sestavlja niz vrst plačil. Informacije o delavcu in obračunskem obdobju zajemata glava in zaključek enovrstičnega izvoza. V nastavitvah izvoza, lahko na kartici Mape, spreminjamo ime datoteke za izvoz, ime izvozne datoteke in datum/čas izvozne datoteke. Podatke, ki jih želimo izvoziti, lahko omejimo in jih izvozimo samo za določeno skupino zaposlenih. Delavcem se lahko v določenih organizacijskih enotah privzeto nastavi potrditve ter nivo izvoza podatkov. Določene ukaze lahko izvaja samo PIF Administrator (Špica International, 2016a).

Slika 3 prikazuje datoteko, ki smo jo izvozili iz modula PIF na podlagi zahtev programa za obračun plač – VITEZ.

Slika 2: Skriptni zapis izvozne datoteke v programu VITEZ


```
' PIF - Export Script - Output format GRAD
'
'
' Format info
'
' 1 ... 5 USER ID
' 6 ... 10 PAYMENT ID
' 11 ... 16 HOURS/DAYS/AMOUNT 160:30 hours -> 16050 or 5 days -> 500

Function OnFormat(AUserId, AVP, ADivision, ADepartment, ASubdepartment, AType, AValue, AMonth, AYear, AcostUnitId, AJobUnitId)
'format HOURS/DAYS/AMOUNT

AUserId = Right("00000" & AUserId, 5)
AVP = Right("0000" & AVP, 4)

If AType = 0 Then 'DAYS
    ValueStr = Right("000" & AValue,3) & "00"

    ElseIf AType = 1 Then 'HOURS

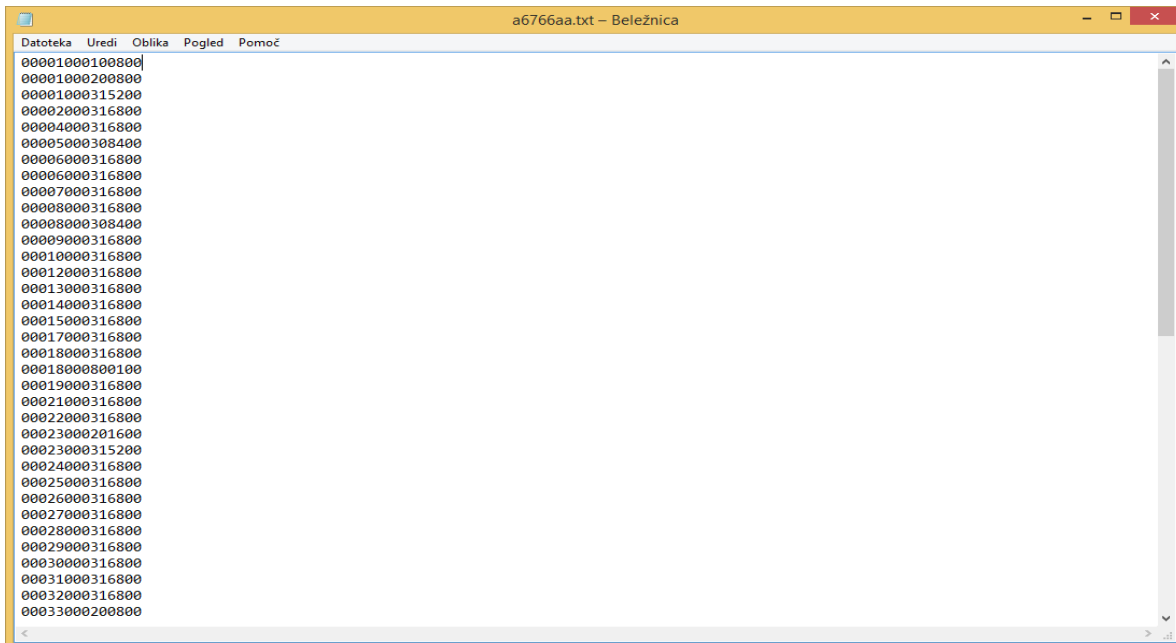
        Hours = AValue \ 60
        HoursStr = Right("000" & Hours, 3)
        Mins = Round((AValue - (Hours * 60))/60 * 100)
        MinsStr = Right("00" & Mins, 2)
        ValueStr = HoursStr & MinsStr

    End If

'combine data
OnFormat = AUserId & AVP & ValueStr
End Function
```

Vir: lasten – modul PIF

Slika 3: Izvozna datoteka (program – VITEZ)

Vir: lasten – modul PIF

5.2 RAZLOGI ZA UVEDBO MODULA PIF

Rešitev PIF je namenjena vsem podjetjem, tako malim kot velikim, ki zahtevajo naprednejšo integracijo podatkov evidence prisotnosti,; ta se navezuje na izračun plač.

Proces obračuna plač je zahteven ne glede na velikost podjetja. Obračun plač navadno pripravlja oseba, ki pozna vse posebnosti pri obračunu posameznikov in splošnem obračunu plač podjetja. Pri obračunu, kjer si delovni čas zapisujejo na papir, mora oseba dobro poznati, katere vrste plačil bo obračunala posamezniku, ki je delal nočno izmeno v soboto na dan praznika. V primeru bolezni ali dopusta te osebe v času priprave plač sledijo velike težave (možnost zamude izplačila plač) (Marija Jakopin, 2016).

Avtomatsko beleženje prihodov in odhodov v program pomeni tudi nadaljnji ažuren prenos podatkov preko povezovalnega elementa PIF v program za obračun plač. Posebnosti in pravil obračuna v modulu PIF ne pozna samo ena oseba, temveč osebe, ki imajo določene pravice vpogleda v sistem. Napake, ki se pojavijo v sistemu, pa je možno preko mehanizmov hitro odkriti in ročno popraviti. Npr.: če zaposleni pozabi kartico, lahko zaprosi oddelek, da doda registracijo.

Vsako podjetje ima poljuben oz. (za javno upravo) zahtevan program, ki ima različno strukturo datoteke za uvoz podatkov. Slika 4 prikazuje zahteve, ki jih je treba upoštevati pri zapisu strukture izvozne datoteke v program SAOP. Struktura izvozne datoteke se izoblikuje v modulu PIF. V modul vstavimo skripto, po kateri se izvozi pravilna oblika podatkov, zapisanih v številkah (Slika 5). Nato izvozno datoteko vstavimo v program za obračun plač (Marija Jakopin, 2016).

Slika 4: Navodila za pripravo izvozne datoteke (program SAOP)

Place.W-1 (uvoz podatkov v vrstice posrednega vnosa)

Ime datoteke	Place.W-1					
Modul	Obračun plač zaposlenim					
Format zapisa datoteke	TEKST – ASCII					
Opombe	Vsak zapis končujeta dva posebna kontrolna znaka CR in LF Šifre pišemo z vodilnimi ničlami.					
Zap. št.	Ime polja	Tip polja	Dožina	Od	Do	Opis polja
1	Šifra zaposlenega	Šifra	7	1	7	Podatek iz šifranta z vodilnimi ničlami, npr. 0001001
2	Šifra vrste obračuna	Šifra	3	8	10	Podatek iz šifranta z vodilnimi ničlami, npr. 001
3	Šifra stroškovnega mesta	Šifra	7	11	17	Podatek iz šifranta z vodilnimi ničlami, npr. 0000001
4	Šifra stroškovnega nosilca	Šifra	7	18	24	Podatek iz šifranta z vodilnimi ničlami, npr. 0000002
5	Šifra referenta	Šifra	7	25	31	Podatek iz šifranta z vodilnimi ničlami, npr. 0000003

Vir: SAOP (2013)

Slika 5: Izvozna datoteka

```

000001BIZ      00800      2016070120160731
000001DOP      00800      2016070120160731
000001Red      15200      2016070120160731
000002Red      16800      2016070120160731
000004Red      16800      2016070120160731
000005Red      08400      2016070120160731
000006Red      16800      2016070120160731
000006Red      16800      2016070120160731
000007Red      16800      2016070120160731
000008Red      16800      2016070120160731
000008Red      08400      2016070120160731
000009Red      16800      2016070120160731
000010Red      16800      2016070120160731
000012Red      16800      2016070120160731
000013Red      16800      2016070120160731
000014Red      16800      2016070120160731
000015Red      16800      2016070120160731
000017Red      16800      2016070120160731
000018Red      16800      2016070120160731
000018Pre      00100      2016070120160731
000019Red      16800      2016070120160731
000021Red      16800      2016070120160731
000022Red      16800      2016070120160731
000023DOP      01600      2016070120160731
000023Red      15200      2016070120160731
000024Red      16800      2016070120160731
000025Red      16800      2016070120160731
000026Red      16800      2016070120160731
000027Red      16800      2016070120160731
000028Red      16800      2016070120160731
000029Red      16800      2016070120160731
000030Red      16800      2016070120160731
000031Red      16800      2016070120160731
000032Red      16800      2016070120160731
000033DOP      00800      2016070120160731
000033Red      16800      2016070120160731
000034Red      16800      2016070120160731
000035Red      16800      2016070120160731
000036Red      16800      2016070120160731
000037Red      16800      2016070120160731
000039Red      16800      2016070120160731
    
```

Vir: lasten – modul PIF

Podatki se torej iz evidence delovnega časa pretvorijo v vrste prejemkov v obliki, ki ga zahteva posamezni program in izvozijo v uporabljen računovodski program. Slika 5 ponazarja primer izvozne datoteke. Najpogosteje uporabljeni računovodski programi za obračun plač so: SAP, Pantheon, Navision, Vasco in iCenter (Marija Jakopin, 2016).

Zadolženi za plače, lahko pred izvozom podatkov še enkrat temeljito preveri natančnost podatkov (Marija Jakopin, 2016).

Modul PIF poleg priprave podatkov za obračun plač omogoča tudi izdelavo poročil.

Če strnemo vse skupaj, lahko trdimo, da modul PIF prinaša veliko razlogov za njegovo uvedbo. Glavni razlogi, zaradi katerih se podjetja odločajo za nakup modula:

- prihranek časa,
- zmanjšanje možnosti napak,
- ažurnost podatkov,
- pripravo plač lahko opravlja kdorkoli, ki ima določene pravice,
- fleksibilnost (prilagodljivost) različnim programom,
- možnost izpisa poročil,
- vsi izpisi so skladni z zakonodajo.

5.3 NAČIN VPELJAVE MODULA PIF V PODJETJE

Trdimo lahko, da podjetje Špica International, d. o. o. uporablja projektni pristop za uvedbo informacijskega sistema v izbrano podjetje.

Projektni pristop je klasična metoda uvajanja rešitve v izbrano podjetje. Z željo po čim manjših možnostih za napake je za takšen pristop značilno, da je skrbno nadzorovan in dokumentiran skozi vse življenjske cikle. Glavne stopnje, ki jih zajema projektni pristop, so: načrtovanje, razvoj, upravljanje in vzdrževanje sistema. Vse se začne s spodbudo v izbranem okolju, v katerem potrebujejo spremembe. Sledi študija izvedljivosti projekta, v kateri pretehtamo možnosti za izboljšave. Na podlagi ugotovljenega (ali se projekt ekonomsko, tehnično in organizacijsko izplača) se odločimo ali projekt potrdimo ali ne. Sledi stopnja »razvoj sistema« kjer informatiki in strokovnjaki naredijo podrobno analizo zahtev stranke. Po ugotovljenem je potrebno zagotoviti ustrezno strojeno in programsko opremo sistema. Nato sledi izdelava računalniških programov. Ko so programi izdelani, s testiranjem preverimo njihovo pravilno delovanje. V zadnji fazi projektnega pristopa sledi uvajanje sistema. V fazi uvajanja sistema gre za usposabljanje uporabnikov, testiranje programa, prehod iz starega na nov sistem. Najbolj kompleksen del te faze je v večini primerov prehod iz starega v nov sistem, kjer zaposleni že zaradi človekovega odpora do sprememb želijo zasejati nezaupanje do nove rešitve. Prehod na nov sistem lahko izvedemo na štiri načine: z vzporednim delovanjem starega in novega sistema; z neposrednim preходом iz starega na nov sistem; s postopnim preходом na nov sistem in pilotnim uvajanjem. V zadnjo fazo spada tudi izredno pomembna sestavina, ki daje končno oceno v zaupanje sistema, to je vzdrževanje sistema. Vzdrževanje se izvaja zaradi

celotnega postopka projekta kot tudi po implementaciji oz. dokler sistem živi (Možina, 1998, str. 414-415).

Špica si je za izvedbo projektov izdelala faze, skozi katere gre projektna skupina, to so: naročnikova priprava, 1. diagnostika problema, 2. načrtovanje: analiza stanja, 3.1. implementacija: dizajn rešitve, 3.2. implementacija: razvoj in prilagoditve, 3.3. implementacija: uvedba in 4. vzdrževanje (Špica International, 2016).

Modul PIF se navezuje na dva sistema, zato je uvedba modula povezana z obema programoma (Time&Space in program za obračun plač). Stranka se lahko odloči za uvedbo modula istočasno z implementacijo Time&Space sistema kontrole pristopa ali po večletni uporabi sistema Time&Space. Pri vzpostavitvi Time&Space sistema kontrole pristopa in modula gre za kompleksnejši in dolgotrajnejši proces, medtem ko se pri nakupu povezovalnega modula (brez razvoja po naročilu) osredotočimo predvsem na namestitev programske opreme ter njegovo šolanje.

Kljub osnovni platformi produkta, ki ga Špica prodaja se večkrat zgodi, da ima podjetje posebne zahteve, na podlagi katerih se razvije razvoj po naročilu (RPN). Razvoj po naročilu se navadno izvaja v fazi 3.2. implementacija: razvoj in prilagoditve.

Poleg vseh splošno znanih projektnih storitev, pa Špica za uvedbo svoje rešitve PIF daje posebno pozornost tudi šolanju uporabnikov. Šolanje uporabnikov poteka individualno z njihovimi strokovnjaki.

6 PROJEKT UVEDBE MODULA PIF V PODJETJE ŠPICA INTERNATIONAL, D. O. O.

6.1 PREDSTAVITEV PODJETJA

6.1.1 ZGODOVINA IN DEJAVNOST

Špica International, d. o. o. je svojo prvo »obliko« dobila leta 1989 pod imenom MikroŠpica, d. o. o. ter kasneje pod imenom Mikrohit-Špica, d. o. o. Leta 1993 pa je dobila ime, kot ga ima še danes (v nadaljevanju Špica).

Uspešno rast je najprej dosegla na Slovenskem trgu. Na tuje trge je vstopala v želji po iskanju novih priložnosti. Povezavo s tujimi trgi ji omogočajo zunanji partnerji ter hčerinska podjetja. Povezavo z zunanjimi trgi je okrepila leta 1996, po ustanovitvi prvega hčerinskega podjetja Špica Sustavi v Zagrebu. Istega leta so ustanovili podjetje Špica Sistemi v Skopju, leta 2002 Špica Centar v Beogradu in leta 2003 Špica Systems v Sarajevu. Leta 2013 je bila »verigi« Špicinih podjetji pridružena tudi Spica Solutions LTD, s sedežem v Veliki Britaniji. Nazadnje pridružena je bila leta 2014 podružnica v Črni gori (Poslovno poročilo, 2015, str. 1).

Geografsko bolj oddaljene trge Špica dosega s svojimi partnerskimi zvezami. S takšnimi zvezami Špica pokriva trg Litve, Nizozemske, Rusije, Grčije, Malte, Romunije, Finske, Saudske Arabije, Kazahstana, Omana, Indije in Združenih arabskih emiratov (Poslovno poročilo, 2015, str. 1).

Leta 1996 je podjetje s pridobljenim certifikatom kakovosti ISO 9001 postalo eno prvih realizatorjev in hkrati eno redkejših podjetij v Sloveniji s certifikatom gibanja ISO 9001 v malih podjetjih (STA, 1996).

Leta 2014 je Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje SIQ podelil mednarodni certifikat ISO/IEC 27001:2013, katerega glavne vloge so zaupnost, celovitost in varnost informacij (Dnevnik, 2014).

Kljub nenehnemu razvoju in širitvi čez čas spada podjetje po 55. členu zakona med majhna podjetja.

Špica je vodilni ponudnik informacijskih rešitev in opreme za optimizacijo poslovanja različnih panog. Njene rešitve uporabljajo v različnih panogah: proizvodnji, logistiki, distribuciji, trgovini, finančni/javni instituciji in hotelirstvu.

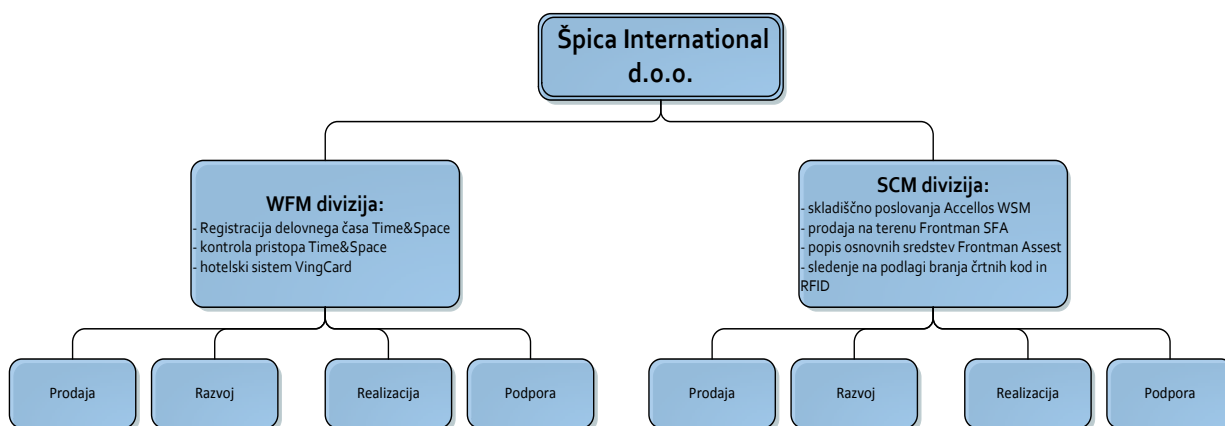
Špicine rešitve so torej plod lastnega razvoja ali drugih proizvajalcev svetovnega formata (Špica International, 2016b).

6.1.2 ORGANIZIRANOST DRUŽBE

Matično podjetje Špica International, d. o. o. sestavlja okoli 40 zaposlenih. Kot že rečeno je Špica ponudnik različnih rešitev za optimizacijo poslovanja v številnih panogah (proizvodnja, distribucija, logistika in transport, trgovina, finančne institucije, hotelirstvo in javne institucije). Podjetje je organizacijsko razdeljeno na dve diviziji, ki jima pripadajo posamezne rešitve za določene panoge (Slika 6). Področji oz. diviziji, ki podjetje ločujeta organizacijsko, sta SCM in WFM (Slika 7). SCM divizija pomeni upravljanje vrednostne verige; v angl. Supply Chain Management (Srebrić v: Gorišek, 2015, str. 4).

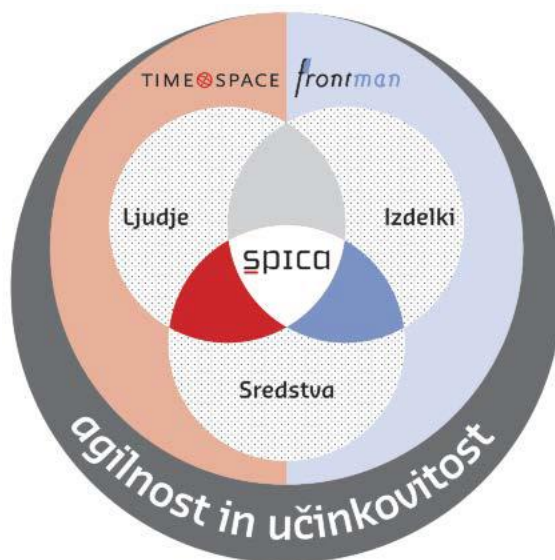
Pojem WFM pomeni upravljanje z delovno silo in zajema vse dejavnosti, ki so potrebne za ohranjanje produktivne delovne sile. Upravljanje delovne sile vključuje: izplačilo plač, čas in prisotnost, zbiranje podatkov, kariero in načrtovanje nasledstva. Upravljanje delovne sile lahko obsega tudi upravljanje na področju storitev. To pomeni zagotavljanje programske opreme za optimalno načrtovanje in pravočasno odpošiljanje tehnično terenske službe na strankino lokacijo; angl. Work Force Management (Wikimedia Foundation, Inc., 2016).

Slika 6: Delitev podjetja po divizijah, njihovih rešitvah in pododdelkih

Vir: lasten

Slika 7: Delitev podjetja po divizijah in njihovih glavnih rešitvah

Vir: Špica International, Poslovno poročilo (2015, str. 3)

Podjetje se za obe diviziji deli na štiri oddelke: prodaja, razvoj, realizacija in podpora (Špica International, 2016).

V prodaji so prodajalci, ki svetujejo svojemu naročniku pri nakupu nove ter vzdrževanju obstoječe opreme. Realizacija skrbi za učinkovito in hitro vodenje projektov. Podpora pa omogoča najhitrejšo in najučinkovitejšo odpravo napak (Špica International, 2016).

Špica slovi po razvoju lastnih produktov. Razvojna ekipa skrbi za obdelavo, predelavo in dodelavo lastnih produktov strankam.

Celotna organizacija zajema sedem oddelkov. Poleg naštetih (prodaja, razvoj, izvedba in podpora) so del organizacije tudi sprejemna pisarna, klicni center, računovodstvo in skladišče.

6.1.3 VIZIJA, POSLANSTVO IN VREDNOTENJE

Geslo vizije: »Vodilni v regiji, uveljavljeni v svetu!« (Špica International, 2016). Podjetje Špica stremi k cilju postati vodilni integrator v regiji in svetovno prepoznaven ponudnik rešitev za kontrolo pristopa in registracijo delovnega časa v svetu (Špica International, 2016).

»Obvladujemo čas in prostor, realni prostor v realnem času!« je njihovo vodilo poslanstva (Špica International, 2016). Z omenjenim geslom želi Špica drugim organizacijam nuditi napredne, inovativne in učinkovite informacijske rešitve.

Svetovno znan ponudnik želijo postati z uveljavljenimi produkti, ki temeljijo na lastnem razvoju in s storitvami z visoko dodano vrednostjo. Poudarjajo, da jih k tem ciljem vodijo delavnost, inovativnost in preseganje pričakovanj (Špica International, 2016).

6.2 EVIDENCA DELOVNEGA ČASA V PODJETJU ŠPICA INTERNATIONAL, D. O. O.

Podjetje Špica International, d. o. o. za evidenco delovnega časa zaposlenih uporablja lasten proizvod – Time & Space.

»Time & Space (T&S, TS) je celovit informacijski sistem za kontrolo pristopa in upravljanje delovnega časa« (Špica Interantional, 2015).

Poleg definiranja različnih urnikov in pravil TS omogoča sledenje delovnega časa, obračun in pripravo potrebnih podatkov, ki jih lahko prenesemo v različne programe za obračun plač ali druge HRS sisteme.

Zaradi lastnega razvoja vseh sestavnih komponent strojne in programske opreme je zagotovljena popolna fleksibilnost in združljivost opreme (Špica International, 2016b, str. 1).

Komponente, ki sestavljajo TS, so:

- **STROJNA OPREMA:** Inteligentni krmilnik (Zone Wing) in pametna vhodno-izhodna enota (Zone Door) sta osnovna gradnika kontrole pristopa. Na ključni komponenti pa so priključene tudi ostale naprave: elektronske in električne ključavnice, zunanji čitalci kartic, tipala za proženje alarmov, tipke za izhod, zapornice itd. Poleg vseh povezovalnih komponent pa strojno opremo zaključijo identifikacijske kartice, s katerimi se ob stiku na registrirno uro zabeležijo prihodi /odhodi skozi nadzirane točke, ter možni zavrtni poskusi (Špica International, 2016b).
- **PROGRAMSKA OPREMA:** Glavni uporabniški program, ki je nameščen na delovnih postajah in nudi dostop do polne funkcionalnosti sistema, je Time&Space Manager (TSM). Poleg programa za upravljanje delovnega časa TSM je osnovna komponenta programske opreme tudi Device Administration Portal (DAP) (Špica International, 2015). DAP je program namenjen, administraciji registracijskih pristopnih naprav. DAP je zadolžen za nastavitve v zvezi z zbiranjem dogodkov in komunikacijskim nadzorom med pristopnimi ter registracijskimi terminali (Špica International, 2015). TSM vsebuje tudi razne aplikativne module, ki jih posamezno podjetje potrebuje pri svoji administraciji z delovnim časom. TSM omogoča operaterjem, da upravljajo kontrolo dostopa in administrirajo delovni čas. Najmanj, kar lahko vsebuje TSM, so osnovni podatki v sistemu: baza uporabnikov, kartic, registrirnih točk in dogodkov (Špica International, 2016b, str. 1).

Poleg vseh programov, ki omogočajo administrativno urejane »časa in prostora«, pa je za poenostavljen izračun plač najpomembnejši povezovalni modul PIF.

6.3 INFORMACIJSKI SISTEM ZA OBRAČUN PLAČ V PODJETJU ŠPICA INTERNATIONAL, D. O. O.

Špica za obračun plače uporablja programski paket VITEZ SQL, produkt programskega podjetja GRAD, d. d.

Glavni cilj GRAD-ove programske rešitve VITEZ je avtomatsko obračunavanje plač v podjetjih. Poleg obračuna plač omogoča izračun drugih izplačil, kot so: regres, akontacije, bonitete, (neplačane) odsotnosti, potni nalogi, prikaz in obračun dodatkov na delovno dobo (GRAD, d. d., 2006).

Poleg dodelav ter obračunov na področju plač VITEZ omogoča tudi pretvorbe izvoznih datotek, ki se nato uporabijo za pripravo raznih obrazcev, ki jih potrebuje podjetje. Npr.: izvoz podatkov za pripravo obrazcev REK-1, Obrazec-1/ZAP-M, priprava datotek za posredovanje podatkov na AJPES in FURS, izvoz podatkov za oddajo dohodnine ipd. Podatke (obračunski list), ki jih je dolžan do konca obračunskega dne delodajalec posredovati delavcu, lahko preko programa VITEZ pošlje kar na njegov elektronski naslov (GRAD, d. d., 2006).

Lahko trdimo, da tako kot modul PIF tudi program VITEZ omogoča izpise oz. poročila.

Podatke, pomembne za obračun, na podlagi delovnega časa, lahko zadalženi v program VITEZ izpolnjuje ročno. Glavna sestavina programa za obračun plač, ki je za nas ključnega pomena, je možnost povezovanja z drugimi aplikacijami.

7 PROCES OBRAČUNA PLAČ PRED UVEDBO MODULA PIF

Znotraj vsake organizacije poteka veliko procesov in postopkov po določenih protokolih, ki jih zahteva bodisi zakonodaja bodisi podjetje samo. Večkrat se podjetje, zaradi zahtevanih postopkov in kompleksnosti informacijskih programov, ki niso prilagojeni zahtevam, znajde na razpotju.

Obračun plač je proces, pri katerem je možno skrajšati ter poenostaviti postopek s prilagoditvijo informacijskih sistemov v podjetju.

V nadaljevanju predstavljamo prenavo procesa obračuna plač ter s pomočjo programskega orodja Micrografx iGrafx Process dokazujemo, da se z uporabo modula PIF znatno zmanjša čas in poveča kakovost oz. natančnost obračuna plač.

7.1 OPIS OBRAČUNA PLAČ

V procesu obračuna plač večji del opravi računovodska služba podjetja, ki skrbi za izračun osebnih dohodkov zaposlenim, izdajo poročil državnim organom ter zagotovi prenos plač z računa podjetja na žiro račune zaposlenih.

V tem poglavju opisujemo predhoden način obračuna plač v podjetju Špica na podlagi ročnega vnosa potrebnih podatkov iz sistema Time&Space v program VITEZ.

Podjetje Špica je že pred uvedbo modula PIF uporabljalo svoj proizvod Time&Space, ki beleži čas prihoda in odhoda. Omenjena funkcija je omogočala računovodstvu pregled delovnih ur zaposlenega na mesečni ravni. Računovodkinja je na podlagi sumarno zgoščenega mesečnega poročila pregledala ure in jih ročno vpisala v program VITEZ. Podjetje obračunava plače po delavnem koledarju, kar pomeni, da letno vsoto števila delavnih ur deli s številom mesecev. Npr.: $2088 \text{ delavnih ur} / 12 \text{ mesecev} = 174 \text{ ur/mesec}$. Zaradi različnega števila delovnih dni v mesecu se s to logiko izognemo različnim višinam plač.

Pozitivni saldo se v Špici ne izplačuje in ne upošteva za koriščenje dopusta.

Poleg prisotnosti na delu je treba upoštevati tudi razne prispevke, davek od odhodka fizičnih oseb in druga izplačila, povezana z delom.

Glavni akter znotraj procesa obračuna plač je računovodkinja, v primeru napak pri vnosu vrst podatkov pa ji na pomoč priskoči kadrovska služba. Organi, ki so prisotni pri procesu, so: organ za nadzor nad davki (DURS), organ, pristojen za nakazila (banka) ter organ za zbiranje podatkov o podjetjih ter njihovem poslovanju (AJPES).

V raziskovalnem delu se osredotočamo na osnovno/enostavno izplačilo plač. Pod pojmom osnovno / enostavno izplačilo plač so tri vrste podatkov, ki jih bo računovodkinja ročno vpisovala v program. Vrste podatkov, ki jih bo računovodkinja uporabljala pri obračunu plač, so: REDNO DELO, BOLEZnine in DOPUST.

Število vključenih v proces obračuna plač je 38 zaposlenih za polni delovni čas.

7.2 OPIS AKTIVNOSTI

Proces obračuna plač pred prenovo je zajemal naslednje aktivnosti:

- Izvoz sumarnega poročila: Proces obračuna plač se začne, ko računovodkinja iz programa TS Manager izvozi sumarno zgoščeno poročilo za želeno obračunsko obdobje. Mesečno poročilo pregleda ter odpre program za obračun plač VITEZ.
- Branje vrstice sumarnega poročila: Računovodkinja v sumarnem poročilu preveri podatke za vsakega zaposlenega posebej.
- Vnos vrst podatkov (VP): Po pregledu vnese podatke v program za obračun plač. Vpisovanje podatkov (VP) obsega tri vrste atributov: redno delo, boleznine in dopust.
- Vse v redu?: Pri vnosu vrst podatkov (VP) računovodkinja v 4 % primerov ugotovi, da podatki iz sumarnega poročila niso pravilni.
- Usklajevanje podatkov: Če podatki niso pravilni, jih je treba uskladiti. Usklajevanje podatkov opravlja kadrovska služba.
- Vnos stalnih podatkov: Računovodkinja v program za obračun plač vnese tudi stalne podatke za vsakega zaposlenega posebej. Stalni podatki so: prevoz, prehrana in bonitete. Po vnosu vseh podatkov entitet (zaposlenih) v program začne z naslednjo fazo.
- Priprava obračuna: Računovodkinja izbere opcijo Obračun v programu za izračun plač. Program izračuna potrebne podatke za pripravo nadaljnjih dokumentov (obračun prispevkov, odtegljajev, davkov, izračuna bruto zneske itd.).
- Priprava plačilne liste: Računovodkinja v programu za obračun plač izbere opcijo poročil in po abecednem vrstnem redu izvozi plačilne liste vsem zaposlenim.
- Pošiljanje plačilne liste po elektronski pošti: Za posredovanje plačilnih list računovodkinja izbere elektronsko obliko pošiljanja.
- Izvoz obrazca REK-1: Iz programa računovodkinja izvozi podatkovno datoteko (obrazec), v kateri so zajeti podatki o prispevkih in davčnih odtegljajih odhodkov.
- Prenos obrazca v sistem e-Davki: Računovodkinja na dan izplačila plač pripravljeni obrazec REK-1 preko sistema e-Davki uvozi v pristojni organ DURS.
- Izvoz obrazca 1-ZAP/M: Računovodkinja tako, kot predhodni obrazec, tudi poročilo o izplačanih plačah (1-ZAP/M) izvozi iz programa za obračun plač.
- Prenos obrazca v sistem AJPES-a: Preko spletne aplikacije PLAČE predloži obrazec na AJPES-ov portal.
- Priprava plačilnih nalogov: V programu VITEZ pripravi plačilne naloge vsem zaposlenim.
- Prenos plačilnih nalogov: Plačilne naloge zaposlenih uvozi v spletno banko.
- Izplačilo plač: Banka nakaže denar na žiro račun zaposlenega.

Tabela 1 prikazuje trajanja posameznih aktivnosti. Trajanja posameznih aktivnosti, alternativ smo uporabili v diagramu poteka, ki je opisan v poglavju 7.3. (Slika 8). Tabela 1 poleg trajanj vsebuje tudi podatke o organizacijskih enotah, ki izvajajo posamezne aktivnosti in alternative.

Tabela 1: Trajanje aktivnosti pred uvedbo modula PIF

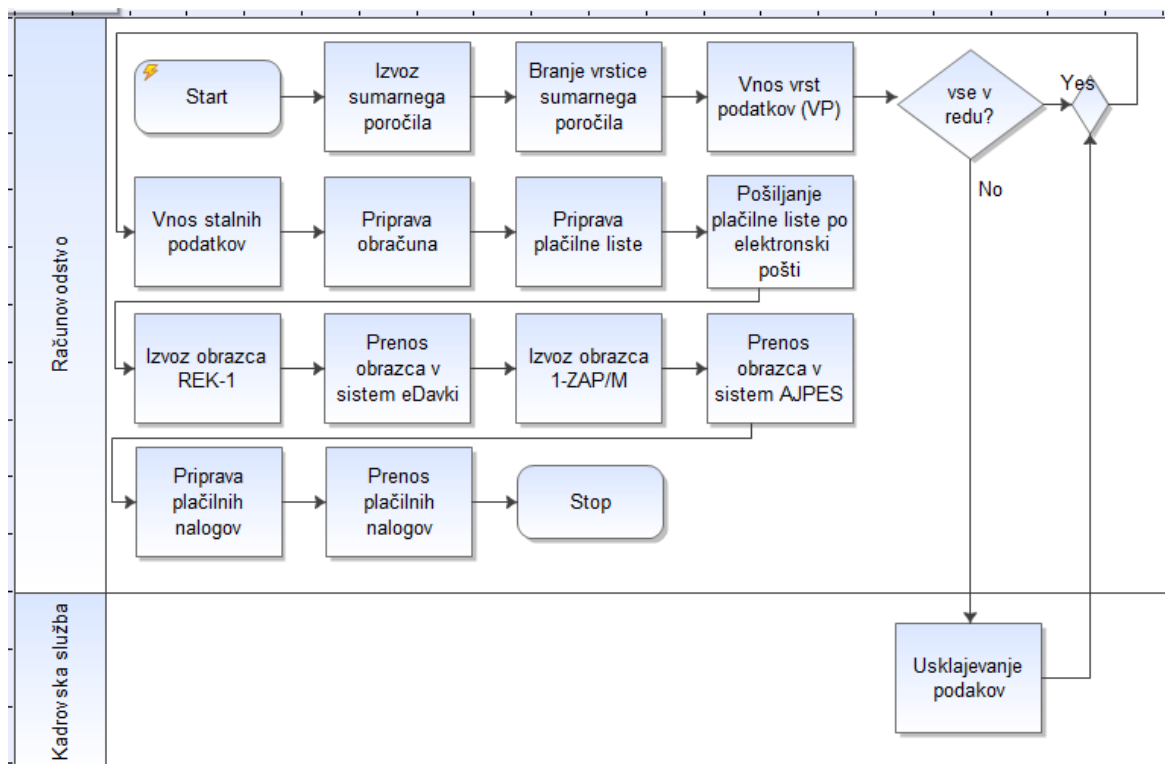
IME AKTIVNOSTI	TRAJANJE AKTIVNOSTI	ORGANIZACIJSKA ENOTA
Izvoz sumarnega poročila	1,6 s	Računovodstvo
Branje vrstice sumarnega poročila	od 10 do 15 s	Računovodstvo
Vnos vrst podatkov (VP)	od 1 do 2 min	Računovodstvo
Vse v redu?	0 s	Računovodstvo
Usklajevanje podakov	od 1 do 20 min	Kadrovska služba
Vnos stalnih podatkov	od 20 do 40 s	Računovodstvo
Priprava obračuna	0,9 s	Računovodstvo
Priprava plačilne liste	od 50 do 70 s	Računovodstvo
Pošiljanje plačilne liste po elektronski pošti	od 20 do 40 s	Računovodstvo
Izvoz obrazca REK-1	2 min	Računovodstvo
Prenos obrazca v sistem e-Davki	90 s	Računovodstvo
Prenos obrazca v sistem e-Davki	3 min	Računovodstvo
Prenos obrazca v sistem AJPES	2 min	Računovodstvo
Priprava plačilnih nalogov	6,3 s	Računovodstvo
Prenos plačilnih nalogov	1,58 s	Računovodstvo

Vir: lasten

7.3 DIAGRAM PROCESA

Proces obračuna plač prikazujemo grafično s tehniko razširjenega diagrama poteka in s pomočjo programskega orodja Micrografx iGrafix Process. Slika 8 Slika 8: Razširjeni diagram poteka procesa pred uvedbo modula PIF prikazuje potek procesa, skozi aktivnosti, ki so se izvajale pred uporabo modula PIF. V diagramu so določene aktivnosti, možne alternative ter organizacijske enote, ki sodelujejo v omenjenem procesu. V procesu smo s pomočjo programskega orodja iGrafix aktivnostim in alternativam določili verjetnost odločitev in vrednost trajanj.

Slika 8: Razširjeni diagram poteka procesa pred uvedbo modula PIF

Vir: lasten, Tabela 1

8 PROCES OBRAČUNA PLAČ PO UVEDBI MODULA PIF

8.1 OPIS OBRAČUNA PLAČ

Tako kot pred uvedbo modula PIF tudi prenovljeni proces obračuna plač zajema našete organizacijske enote.

V tem poglavju opisujemo prenovljeni način obračuna plač v podjetju Špica na podlagi paketnega izvoza prometnih podatkov iz modula PIF in paketnega uvoza le-teh v program VITEZ.

V prenovljenem procesu ostajajo vsa sredstva in aktivnosti iz procesa pred uvedbo modula PIF. Aktivnosti ročnega vnašanja podatkov zamenja paketni izvoz in uvoz.

8.2 OPIS AKTIVNOSTI

Proces obračuna plač se je zaradi modula PIF nekoliko spremenil. Zajema naslednje aktivnosti:

- Paketni izvoz podatkov (PIF): Proces obračuna plač se začne, ko računovodkinja v povezovalnem programu PIF paketno izvozi potrebne mesečne podatke ter odpre program za obračun plač VITEZ.
- Paketni uvoz podatkov (VITEZ): Računovodkinja s pomočjo programa VITEZ odpre izvožen paket in opravi uvoz podatkov.
- Pregledovanja pravilnosti uvoza: Po uvozu računovodkinja preveri pravilnost podatkov. Vse v redu?: Pri vnosu vrst podatkov (VP) računovodkinja v 4 % primerov ugotovi, da podatki iz sumarnega poročila niso pravilni.
- Usklajevanje podatkov: Če podatki niso pravilni, jih je treba uskladiti. Usklajevanje podatkov opravlja kadrovska služba.
- Priprava obračuna: Računovodkinja izbere opcijo Obračun v programu za izračun plač. Program izračuna potrebne podatke za pripravo nadaljnjih dokumentov (obračun prispevkov, odtegljajev, davkov, izračuna bruto zneske itd.).
- Priprava plačilne liste: Računovodkinja v programu za obračun plač izbere opcijo poročil in po abecednem vrstnem redu izvozi plačilne liste zaposlenim.
- Pošiljanje plačilne liste po elektronski pošti: Za posredovanje plačilnih list računovodkinja izbere elektronsko obliko pošiljanja.
- Izvoz obrazca REK-1: Iz programa računovodkinja izvozi podatkovno datoteko (obrazec), v kateri so zajeti podatki o prispevkih in davčnih odtegljajih od odhodkov.
- Prenos obrazca v sistem e-Davki: Računovodkinja na dan izplačila plač pripravljeni obrazec REK-1 preko sistema e-Davki uvozi v pristojni organ (DURS).
- Izvoz obrazca 1-ZAP/M: Računovodkinja tako, kot predhodni obrazec, tudi poročilo o izplačanih plačah (1-ZAP/M) izvozi iz programa za obračun plač.
- Prenos obrazca v sistem AJPES: Preko spletne aplikacije PLAČE predloži obrazec na AJPES-ov portal.
- Priprava plačilnih nalogov: V programu VITEZ pripravi plačilne naloge zaposlenim.

- Prenos plačilnih nalogov: Plačilne naloge zaposlenih uvozi v spletno banko.
- Izplačilo plač: Banka nakaže denar na žiro račun zaposlenega.

Tabela 2 prikazuje čas trajanja posameznih aktivnosti. Tako kot predhodna tabela prikazuje ime in čas trajanja aktivnosti ter posamezno organizacijsko enoto, ki jo izvaja.

Tabela 2: Trajanje aktivnosti po uvedbi modula PIF

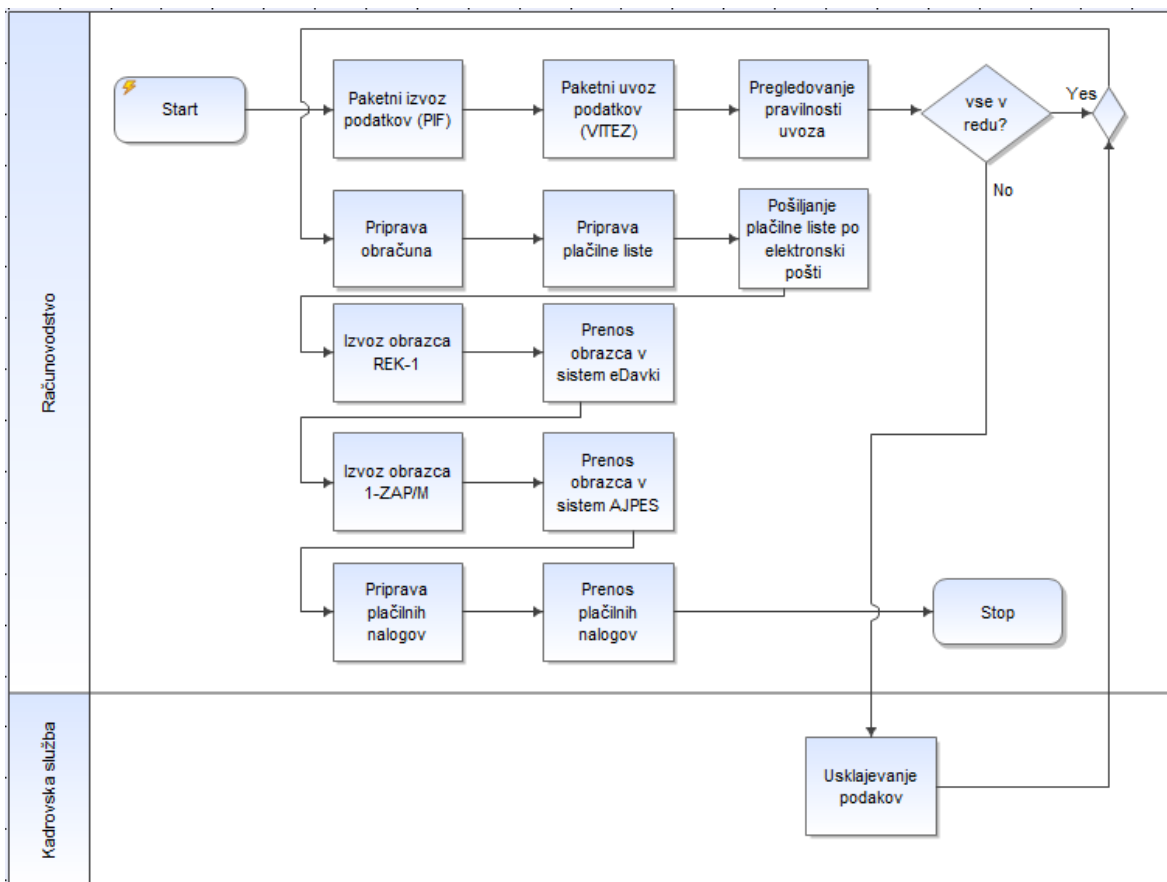
IME AKTIVNOSTI	TRAJANJE AKTIVNOSTI	ORGANIZACIJSKA ENOTA
Paketni izvoz podatkov (PIF)	1,6 s	Računovodstvo
Paketni uvoz podatkov (VITEZ)	0,79 s	Računovodstvo
Pregledovanje pravilnosti uvoza	od 10 do 20 s	Računovodstvo
Vse v redu?	0 s	Računovodstvo
Usklajevanje podatkov	od 1 do 20 min	Kadrovska služba
Priprava obračuna	0,9 s	Računovodstvo
Priprava plačilne liste	od 50 do 70 s	Računovodstvo
Pošiljanje plačilne liste po elektronski pošti	od 20 do 40 s	Računovodstvo
Izvoz obrazca REK-1	2 min	Računovodstvo
Prenos obrazca v sistem e-Davki	90 s	Računovodstvo
Prenos obrazca v sistem e-Davki	3 min	Računovodstvo
Prenos obrazca v sistem AJPES	2 min	Računovodstvo
Priprava plačilnih nalogov	6,3 s	Računovodstvo
Prenos plačilnih nalogov	1,58 s	Računovodstvo

Vir: lasten

8.3 DIAGRAM PRENOVLJENEGA PROCESA

Tudi prenovljeni proces smo prikazali grafično s tehniko razširjenega diagrama poteka s pomočjo programskega orodja Micrografx iGrafix Process. Slika 9 prikazuje potek procesa, skozi aktivnosti, ki so se izvajale po uporabi modula PIF.

Slika 9: Razširjeni diagram poteka procesa po uvedbi modula PIF

Vir: lasten, Tabela 2

9 REZULTATI

Po končani simulaciji program Micrografx iGrafx Process poda rezultate procesa za določeno obdobje. V nadaljevanju opisujemo najpomembnejše podatke iz poročil obeh simulacij. Oba procesa smo simulirali za obdobje 29 let.

9.1 OPIS REZULTATOV SIMULACIJE PRED UVEDBO MODULA PIF

Tabela 3 prikazuje rezultate simulacije procesa obračuna plač pred vpeljavo modula PIF v podjetje Špica.

Rezultati so pokazali, da je v 29 letih, v sistem procesa vstopilo 13262 transakcij (angl. *Count*), od tega je bil povprečni čas dela na transakciji (angl. *Avg Work*) 0,21 ure oziroma 12,6 min. Povprečno je izvajanje transakcije trajalo (angl. *Avg Cycle*) 2,59 ure oziroma 155,4 min. Povprečni čas zastoja (angl. *Avg Wait*) je trajal 2,38 ure oziroma 142,8 min. Povprečni čas servisiranja (angl. *Avg Serv*) na transakcijo je znašal 2,12 ure oz. 127,8 min.

Iz tabele (Transaction Statistic (Hours)) lahko razberemo, da je računovodkinja opravila z vsemi transakcijami (angl. *Count*), ki so vstopile v sistem procesa. Kadrovska služba pa je zaradi prisotne alternative v diagramu, pri kateri je 4 % vrednost, da so podatki iz sumarnega poročila napačni, opravila 531 transakcij.

Povprečni čas izvajanja dela (angl. *Avg Work*) računovodkinje na transakcijo je 12,6 min oz. 0,21 ure. Povprečni čas izvajanja dela (angl. *Avg Work*) kadrovske službe na transakcijo pa je 0,17 ure oz. 10,2 min.

Iz tabel lahko razberemo, da sta bili za proces potrebni dve osebi: zaposleni v kadrovski službi in računovodkinja.

Tabela 3: Rezultati simulacije procesa izračuna plač pred uvedbo modula PIF

Elapsed Time (Years)

29,00

Transaction Statistics (Hours)

Count	Avg Cycle	Avg Work	Avg Wait	Avg Res Wait	Avg Block	Avg Inact	Avg Serv
13262	2,59	0,21	2,38	1,92	0,00	0,46	2,13

Transaction Statistics (Hours)

	Count	Avg Cycle	Avg Work	Avg Wait	Avg Res Wait	Avg Block	Avg Inact	Avg Serv
Kadrovska služba	531	0,17	0,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,17
Računovodstvo	13262	2,59	0,21	2,38	1,92	0,00	0,46	2,12

Transaction Statistics (Hours)

	Count	Avg Cycle	Avg Work	Avg Wait	Avg Res Wait	Avg Block	Avg Inact	Avg Serv
Process1	13262	2,59	0,21	2,38	1,92	0,00	0,46	2,13

Vir: lasten – program Micrografx iGrafx Process

9.2 OPIS REZULTATOV SIMULACIJE PO UVEDBI MODULA PIF

Tabela 4 prikazuje rezultate simulacije procesa obračuna plač po uvedbi modula PIF v podjetju Špica.

Rezultati so pokazali, da je v 29 letih v sistem procesa vstopilo 13262 transakcij (angl. *Count*), od tega je bil povprečni čas dela na transakciji (angl. *Avg Work*) 10,87 minut oziroma 0,187 ure. Povprečno je izvajanje transakcije trajalo (angl. *Avg Cycle*) 81,60 min oziroma 1 uro in 21,6 minut. Povprečni čas zastoja (angl. *Avg Wait*) je trajal 70,73 minut oziroma 1 uro in 10,73 minut. Povprečni čas servisiranja (angl. *Avg Serv*) na transakcijo je znašal 53,82 minut oz. 89,7 ure.

Iz tabele (Transaction Statistic (Hours)) lahko razberemo, da je računovodkinja opravila z vsemi transakcijami (ang. *Count*), ki so vstopile v sistem procesa. Kadrovska služba pa je zaradi prisotne alternative v diagramu, pri kateri je 4 % verjetnost, da so podatki, ki jih pridobimo s paketnim izvozom v modulu PIF napačni, opravila 531 transakcij.

Povprečni čas izvajanja dela (angl. *Avg Work*) računovodkinje na transakcijo je 10,44 min oz. 0,174 ure. Povprečni čas izvajanja dela (angl. *Avg Work*) kadrovske službe na transakcijo pa je 0,182 ure oz. 10,81 min.

Iz tabel lahko razberemo, da sta bili za proces potrebni dve osebi: zaposleni v kadrovski službi in računovodkinja.

Tabela 4: Rezultati simulacije procesa obračuna plač po uvedbi modula PIF

Elapsed Time (Years)

29,00

Transaction Statistics (Minutes)

Count	Avg Cycle	Avg Work	Avg Wait	Avg Res Wait	Avg Block	Avg Inact	Avg Serv
13262	81,60	10,87	70,73	42,95	0,00	27,77	53,82

Transaction Statistics (Minutes)

	Count	Avg Cycle	Avg Work	Avg Wait	Avg Res Wait	Avg Block	Avg Inact	Avg Serv
Kadrovska služba	531	12,52	10,81	1,71	1,71	0,00	0,00	12,52
Računovodstvo	13262	81,09	10,44	70,66	42,89	0,00	27,77	53,32

Transaction Statistics (Minutes)

	Count	Avg Cycle	Avg Work	Avg Wait	Avg Res Wait	Avg Block	Avg Inact	Avg Serv
Process1	13262	81,60	10,87	70,73	42,95	0,00	27,77	53,82

Vir: lasten – Micrgrafx iGrafX Process

9.3 PRIMERJAVA REZULTATOV

Za ugotavljanje uspešnosti prenove procesa bomo uporabili primerjalno metodo in časovne rezultate obeh simulacij. Po temeljiti primerjavi bomo podali ugotovitve, če je prenovljen proces, učinkovitejši od predhodnega.

Za obe simulaciji smo izbrali enako časovno omejitev pretečenega časa, tj. 29 let. V Tabela 5 sta prikazana nabor glavnih kazalnikov simulacij obeh procesov in primerjava med njimi.

Tabela 5: Glavni kazalniki obeh simulacij

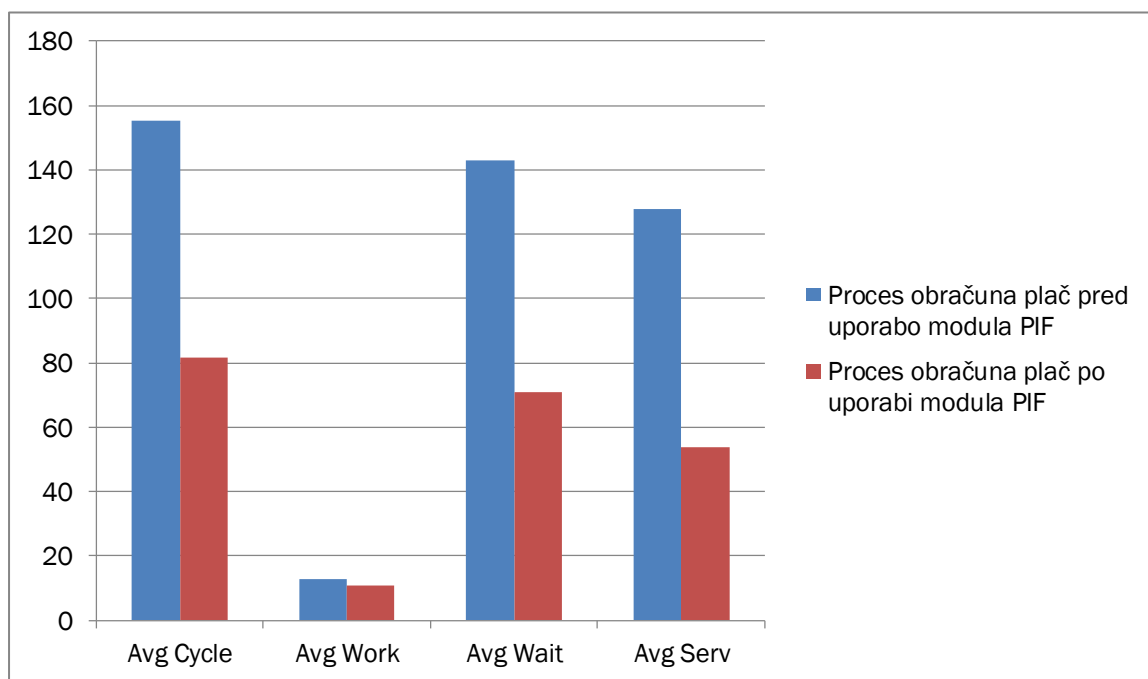
KAZALNIK SIMULACIJ	Proces obračuna plač pred uporabo modula PIF (v min)	Proces obračuna plač po uporabi modula PIF (v min)	Razlika (v min)	Izboljšanje (v %)
Povprečno izvajanje transakcije (Avg Cycle)	155,4	81,60	73,8	+47,5
Povprečni čas dela na transakciji (Avg Work)	12,6	10,87	1,73	+15,9
Poprečni čas zastoja (Avg Wait)	142,8	70,73	72,02	+101,9
Povprečni čas serviranja (Avg Serv)	127,8	53,82	73,98	+137,5
RAČUNOVODKINJA:	12,6	10,44	2,16	+20,7
Povprečni čas dela na transakciji (Avg Work)				
KADROVSKA SLUŽBA:	10,2	10,81	0,61	-5,64
Povprečni čas dela na transakciji (Avg Work)				

Vir: lasten – Micrgrafx iGrafX Process

Z zgoraj prikazanimi rezultati lahko pridemo do naslednjih ugotovitev. Transakcija se je v procesu pred uporabo modula PIF povprečno izvedla v 155,4 minutah (v 2h urah in 59 min), v prenovljenem procesu se je čas izvedbe transakcije za 47,5 % skrajšal. Zaradi časovnega zmanjšanja posameznih transakcij, se je posledično časovno zmanjšalo tudi povprečno izvajanje vseh transakcij. Prav tako je kazalnik za povprečni čas dela na transakciji pokazal 15,9 % izboljšanje s prenovljenim procesom. Povprečni čas zastoja se je s prenovljenim procesom (z uporabo modula PIF) izredno zmanjšal. Čas povprečnega zastoja je manjši za 72,02 min. Kazalnik, pri katerem je izboljšanje najbolj vidno, je povprečni čas servisiranja. Kazalnik je pokazal kar 137,5 % izboljšanje povprečnega časa servisiranja. Računovodkinja v prenovljenem procesu porabi povprečno za čas dela na transakciji 2,16 min manj kot pri obračunu plač pred vpeljavo modula PIF. Povprečni čas dela na transakciji se je torej za 20,7 % izboljšal. Edina stvar, ki se je pri prenovljenem

procesu izkazala za slabšo je kazalnik kadrovske službe. Povprečni čas dela na transakciji se je zmanjšal za 0,61 min. Odstopanje od rezultata prvotnega procesa obračuna plač je izredno nizka. 5,64 % poslabšanje pripisujemo naključnemu določanju časovnih okvirjev v programu Mikrografx iGrafix Process.

Grafikon 1: Primerjava glavnih kazalnikov obeh simulacij

Vir: lasten, Tabela 5

Po uvedbi modula PIF se je delo računovodkinje skrajšalo za tri akcije (branje vrstice summarne poročila, vnos vrst podatkov ter vnos stalnih podatkov). Omenjene akcije zamenjata akciji paketnega uvoza podatkov v program VITEZ in akcija pregledovanja pravilnosti uvoza. Izvoz summarne poročila zamenja paketni izvoz v modulu PIF.

V nadaljevanju bomo opisali spremembo postopka, ki je vplivala na krajši čas izvajanja celotnega cikla.

Povprečno delo za izvajanje posamezne transakcije v akciji branje vrstic summarne poročila znaša 0,21 min. Računovodkinja torej za vse transakcije povprečno porabi 7,98 min pri branju vrstic iz summarne poročila. Pri vnašanju vrst podatkov povprečno porabi 57 min oz. 1,5 min / transakcijo. Za delo pri vnosu stalnih podatkov za vse transakcije pa računovodkinja povprečno porabi 19 min. Za vse tri akcije, ki so se izvajale v predhodnem sistemu računovodkinja skupno porabi 83,98 min. Nov sistem je 83,98 min skrajšal za kar 74,1 min. Uvoz podatkov v program VITEZ, po uvedbi modula PIF, traja povprečno 0,38 min za vse transakcije. Za pregled pravilnosti uvoza podatkov računovodkinja porabi 9,5 min za vse transakcije. Skupno trajanje obeh aktivnosti je 9,88 min.

10 ZAKLJUČEK

Uspešno poslovanje podjetja je izredno pomembno. K uspešnosti podjetja pripomorejo razne informacijske tehnologije, ki olajšajo delo zaposlenih. Veliko podjetij se zaradi učinkovitih rešitev, ki jih ponujajo prenovljeni procesi dela v podjetju, odloča za nakup informacijskih tehnologij. Učinkovite spremembe znotraj podjetja prinašajo izboljšave procesov ter posledično tudi prednost podjetja pred konkurenco.

Diplomska naloga se v teoretičnem delu osredotoči na osnovne pojme in njihove opise pri obračunu plač. Poleg znanih spoznanj različnih avtorjev smo pojem plača in njene sestavne dele opredelili s pomočjo določenih zakonov. Raziskovalni del se začne s predstavitev podjetja, v katerem poteka raziskava. Obstoječi proces smo predstavili s pomočjo razširjenega diagrama. Razširjeni diagram procesa smo s pomočjo programa iGrafx simulirali in pridobili potrebne rezultate. Tako kot prvi proces smo tudi drugega ustrezno uredili, ter ga umestili v omenjeni program.

Po primerjavi rezultatov obeh simulacij smo potrdili izboljšanje uspešnosti s prenovo procesa. Glavni kazalniki kažejo na veliko izboljšanje celotnega poteka obračuna plač. Izboljšanje prenove procesa se kaže na enostavnejšemu, natančnejšemu in časovno hitrejšemu obračunu plač s pomočjo povezovalnega modula PIF. Računovodkinji se je zaradi hitrejšega in natančnejšega vnosa potrebnih informacij povprečje opravljenega dela zmanjšalo, pa tudi zastojev v procesu je manj. Prenova procesa obračuna plač torej pripomore k časovni razbremenitvi računovodkinje. Zaradi hitrejšega obračuna lahko računovodkinja opravlja druge poslovno-finančne obveznosti podjetja.

S pomočjo tabel 1, 2, 3, 4, 5 in grafikona 1, lahko prenovljeni proces interpretiramo kot ustrežnejšega. Zastavljeno hipotezo »modul PIF omogoča hitrejšo, enostavnejšo in natančnejšo (učinkovitejšo) obdelavo podatkov pri obračunu plač zaposlenih«, lahko v celoti potrdimo.

LITERATURA IN VIRI

LITERATURA

- Bajec, A. (2000). *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: Založba ZRC.
- DNEVNIK. (21. 8. 2014). *Špica International pridobila standard ISO 27001/2013*. Pridobljeno iz <https://www.dnevnik.si/1042743012>.
- Gradišar, M., Jaklič, J., Talib, D., Baloh, P. (2005). *Osnove poslovne informatike*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta v Ljubljani, Enota za založništvo.
- Jakopin, M. (2016). *Avtomatičen obračun plač*. Pridobljeno iz <http://blog.spica.com/registracija-delovnega-casa/avtomaticen-obracun-plac/>.
- Janc, M., Hrovat, B., Kolenko, P. (9. 6. 2010). *Sistem MFERAC in podpora občinam*. Pridobljeno iz http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:c6vT8SdGTTAJ:arhiv2014.sakupnostobcin.si/fileadmin/sos/datoteke/pdf/DOGODKI/06.09.10_BODOCI_FINANCNI_SISTEMI/03_Sistem__MFERAC-v05.pdf+&cd=4&hl=sl&ct=clnk&gl=si.
- Kresal, B. (2000). *Predpisi o plačah / z uvodnimi pojasnili Barbare Kresal*. Lesce: Oziris.
- Kresal, B. (2001). *Pravna ureditev plače / Barbara Kresal*. Ljubljana: Bonex.
- Lenič, Ž. (2005). *Računovodstvo plač*: diplomsko delo visokošolskega programa / Živa Lenič; mentor: Marko Hočevnar. Ljubljana: Fakulteta za upravo.
- Možina, S., Jereb, J., Florjančič J., Svetlik, I., Jamšek, F., Lipičnik, B., Vodovnik Z., Svetic, A., Stanojevič, M., Merkač, M., (1998). *Management kadrovskih virov*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Rupnik, R., Rožanec, A., (2005). *Osnove informacijskih sistemov*.
- STA (6. 3. 1996). *Špica International dobitnik certifikata ISO9001*. Pridobljeno iz <http://www.racunovodja.com/STA/Novica.aspx?id=16143>.
- Špica International (2016a). *PIF Uporabniški priročnik*.
- Špica International (2016b). *Time&Space Manager uporabniški priročnik*.
- Špica International (2015). *Poslovno poročilo*.
- Uhan, S. (1999). *Načrtovanje plač*. Področje: vrednotenje dela: gradivo podiplomskega študija / Stane Uhan. Kranj: Moderna organizacija.

VIRI

- (2013). Zakon o delavnih razmerjih (ZDR-1). Ur. list RS, št. 21/2013, 78/2013 – popr.
- (2010). Zakon o minimalni plači (ZMinP). Ur. list RS, št. 13/10, 92/15.
- Datalab tehnologije, d. d. (12. 8. 2016). PANTHEON Enterprise. Pridobljeno iz <http://www.datalab.si/pantheon/enterprise/>.
- GRAD, d. d. (12. 8. 2016). VITEZ SQL. Pridobljeno iz <http://www.grad.si/si/pregled-programov/vitez>.

- SAOP. (27. 8. 2016). iCenter se prilagodi poslovnim procesom vaše organizacije. Pridobljeno iz: <http://www.icenter.si/predstavitev/funkcionalnosti-112/place/obracun-plac-zaposlenim/>.
- Špica International. (2016). PIF – Modul za integracijo s plačami. Pridobljeno iz http://www.google.si/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwisspPTtefOAhUB1hQKHVLvAAIQFggaMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.spica.si%2Fdms%2FBrosura%2FRegistracija-delovnega-casa-in-kontrola-pristopa%2FPIF-Brosura-SLO_-April-2016%2FPIF%2520Bro%25C5%25A1ura%2520SLO_%2520April%25202016.pdf&usg=AFQjCNGzUxLf-gyP2bF6CA1I1GP97TpzYg&sig2=1H4m4Y-DIOV_D497xJBuBg.
- Špica International. (2015). Opis sistema. Pridobljeno iz <http://www.google.si/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=3&ved=0ahUKEwisspPTtefOAhUB1hQKHVLvAAIQFggaMAI&url=http%3A%2F%2Fwww.spica.si%2Fdms%2FBrosura%2FRegistracija-delovnega-casa-in-kontrola-pristopa%2FOpis-sistema%2FOpis%2520sistema.pdf&usg=AFQjCNGgS2L3DKmDgV2pM86ASSAMWDmC8w&sig2=4MX2rJmEqMA3RmPWNAZvZA>.
- Špica International. (2016). Projektne storitve. Pridobljeno iz <http://www.spica.si/storitve>.
- Špica International. (2016). Rešitve. Pridobljeno iz <http://www.spica.si/resitve>.
- Špica International. (11. 8. 2016). O Špici. Pridobljeno iz <http://www.spica.si/o-nas>.
- Wikimedia Foundation, Inc. (12. 8. 2016). Workforce management. Pridobljeno iz https://en.wikipedia.org/wiki/Workforce_management.